

waterschap
**vallei en
veluwe**

Steenbokstraat 10
Postbus 4142
7320 AC Apeldoorn

T (055) 527 29 11
E info@vallei-veluwe.nl
I www.vallei-veluwe.nl

Nota van Antwoord

Zienswijzen ontwerp Projectplan Waterwet en ontwerpbesluiten

Verbetering IJsseldijk Apeldoorns Kanaal

Projectnummer
Documentnummer
Referentie OG
Versienummer

P5068PF
1525908/1525911
VIAK-OM-RAP-004
3.0

Inhoud

1	Inleiding	3
1.1	Achtergrond van deze Nota van Antwoord	3
1.2	Participatie bij dijkverbetering IJsseldijk Apeldoorns Kanaal	4
1.3	Gecoördineerde projectprocedure Projectplan Waterwet	7
1.4	Inzage in vastgestelde ontwerpbesluiten	7
1.5	Ingekomen zienswijzen	7
1.6	Wijzigingen	10
1.7	Ambtshalve aanvullingen en verbeteringen	10
2	Beantwoording zienswijzen	12
2.1	Nut en noodzaak	13
2.2	Participatieproces	16
2.3	Natuur	22
2.4	Vergunningen	32
2.5	Ontwerp	35
2.6	Uitvoering	63
2.7	Grondzaken en schade	66
2.8	Overig	72
3	Samenvatting wijzigingen	82

1 Inleiding

1.1 Achtergrond van deze Nota van Antwoord

De primaire waterkering van de IJssel tussen Wapenveld en Hattem (dijktraject 52-4) ligt langs het Apeldoorns kanaal. Dit deel van de IJssel-waterkering beschermt het gebied ten westen van het Apeldoorns kanaal tussen Wapenveld en Hattem tegen overstromingen vanuit de IJssel. Deze waterkering voldoet niet meer aan de landelijk geldende veiligheidseisen. Daarom is verbetering noodzakelijk. De dijkverbetering is deel van het landelijke hoogwaterbeschermingsprogramma (zie kader) en moet uiterlijk in 2022 zijn uitgevoerd. Waterschap Vallei en Veluwe stelt voor de dijkverbetering IJsseldijk Apeldoorns Kanaal het Projectplan Waterwet op.

Het ontwerp voor het Projectplan Waterwet en overige ontwerpbesluiten waren in te zien van 4 januari tot en met 15 februari 2021. Betrokkenen konden in deze periode een zienswijze indienen. Ook konden de betrokkenen uitleg krijgen over de inhoud van de ontwerpbesluiten.

In deze Nota van Antwoord geeft waterschap Vallei en Veluwe zijn reactie op de zienswijzen. Ook gaat het in op de wijzigingen die hierdoor in het definitieve Projectplan Waterwet komen te staan.

Hoogwaterbeschermingsprogramma

Het doel van het Hoogwaterbeschermingsprogramma is dat in 2050 alle primaire keringen zijn versterkt, zodat deze voldoen aan de wettelijke normen zoals die zijn vastgelegd in de Waterwet en daarmee de waterveiligheid van Nederland wordt gewaarborgd. Om deze doelstelling te kunnen behalen is door Rijk en Waterschappen een uitvoeringsprogramma gemaakt, dat jaarlijks wordt geactualiseerd en vervolgens wordt vastgesteld door de Minister van Infrastructuur en Waterstaat. Het leidend principe voor het opstellen van het programma is de urgentie: de meest urgente projecten komen het eerst aan de beurt.

De verbetering van de waterkeringen in Nederland wordt conform de doelstelling van het Hoogwaterbeschermingsprogramma uitgevoerd op een sobere en doelmatige wijze. Daaronder wordt het volgende verstaan:

- Sober: alleen de kosten van maatregelen waardoor de kering weer aan de veiligheidsnorm gaat voldoen komen voor subsidie vanuit het Hoogwaterbeschermingsprogramma in aanmerking;
- Doelmatig: de totale kosten van een primaire waterkering gedurende de gehele (resterende) levensduur worden geminimaliseerd (life cycle benadering).

1.2 Participatie in dijkverbetering IJsseldijk Apeldoorns Kanaal

Tijdens de Verkenningsfase en de Planuitwerkingsfase van het dijkverbeteringsproject werkte waterschap Vallei en Veluwe intensief samen met overheidspartners, bewoners en belangenorganisaties aan de waterveiligheidsopgave.

De betrokken overheidspartners zijn de gemeenten Heerde en Hattem, de provincie Gelderland en Rijkswaterstaat. Zij zijn betrokken in een Ambtelijke en Bestuurlijke Begeleidingsgroep. Ook Stichting Het Geldersch Landschap en Natuur en Milieu Gelderland (voormalig Geldersche Natuur en Milieu Federatie) zijn betrokken bij de Ambtelijke Begeleidingsgroep. Alle belangrijke besluiten zijn vooraf aan deze partijen voorgelegd, waaronder het Projectplan Waterwet en de hoofdvergunningen.

Verkenningsfase

Bewoners, ondernemers en belangengroepen zijn tijdens de Verkenningsfase vertegenwoordigd in de Bewonersgroep (klankbordgroep). De Bewonersgroep gaf het bestuur van het waterschap inhoudelijk advies over de tussenstappen in de Verkenning en over het Voorkeursalternatief. De Bewonersgroep gaf een positief advies af over het Voorkeursalternatief.

Op een aantal momenten werd de samenwerking intensiever. Dat was op de volgende momenten:

- het opstellen van het Ruimtelijk Kwaliteitskader. Dit kader geeft richtlijnen voor het inpassen van het ontwerp op basis van de bestaande ruimtelijke waarden van het gebied en is gebruikt voor de afweging van de dijkverbeteringsmaatregelen. In de werkoverleggen zaten zowel overheidspartijen als bewoners. Buiten de leden van de Bewonersgroep was ook een aantal andere bewoners uitgenodigd. De inbreng van de aanwezigen is vertaald naar het Ruimtelijk Kwaliteitskader, waarbij is gemeld wat er met de inbreng is gebeurd.
- het uitwerken van twee ontwerpen als extra tussenstap om te komen tot het Voorkeursalternatief. Op basis van een interactief werkoverleg met bewoners en de Ambtelijke Begeleidingsgroep zijn twee kansrijke alternatieven uitgewerkt tot twee verschillende ontwerpen. Uit de twee ontwerpen is daarna het Voorkeursalternatief samengesteld.
- het samenstellen van het Voorkeursalternatief. Het Voorkeursalternatief is samengesteld na advies van een expertteam Ruimtelijke kwaliteit. Dit team is door de overheidspartners ingesteld om advies te geven over de ruimtelijke inpassing. Met dit advies in het achterhoofd stemde de Ambtelijke Begeleidingsgroep daarna in met het Voorkeursalternatief.

De bewoners en grondeigenaren die belang hebben bij een goede inpassing van de dijkverbetering zijn vanaf de start van de Verkenningsfase bij het project betrokken. De veiligheidsopgave en de mogelijk nadelige gevolgen ervan is besproken. Ook zijn alle belangen en wensen (ook wel 'klanteisen' genoemd) zijn in kaart gebracht. In totaal hebben vier rondes van zogenoemde keukentafelgesprekken plaatsgevonden:

- na de vaststelling van de vijf alternatieven;
- bij de beoordeling van de alternatieven;
- na vaststelling van de twee ontwerpen;
- na het advies van de Ambtelijke en Bestuurlijke Begeleidingsgroep over het Voorkeursalternatief. Hierin is aangegeven in welke mate aan de belangen en wensen is voldaan.

Daarnaast zijn enkele inloopavonden georganiseerd voor de toelichting van de (tussen)resultaten van het project. Tijdens deze avonden konden aanwezigen vragen stellen en van gedachten wisselen met de leden van het projectteam van het waterschap.

Het Voorkeursalternatief is samengesteld in samenwerking met de Ambtelijke Begeleidingsgroep van het project. Het Voorkeursalternatief is vervolgens voorgelegd aan de Bewonersgroep. Deze Bewonersgroep bracht een positief advies uit over het Voorkeursalternatief. Op 16 november 2017 gaf ook de Bestuurlijke Begeleidingsgroep (met de bestuurders van bovengenoemde overheden) een positief advies. Het Voorkeursalternatief is op 21 februari 2018 is vastgesteld door het Algemeen Bestuur van waterschap Vallei en Veluwe.

Planuitwerkingsfase

Aan het einde van het ontwerpproces dat tot het Voorkeursalternatief leidde, bleek de oplossingsrichting op een aantal locaties nog onvoldoende duidelijk. Deze locaties zijn benoemd tot maatwerklocaties. De belangrijkste maatwerklocaties zijn:

- de erven van de woningen Kanaaldijk 88 en 89;
 - het erf van de woning Kanaaldijk 7;
 - de erven tussen de dijk en de woningen Kanaaldijk 1, 3 en 5;
 - de hoogspanningsmast naast de dijk, ten noorden van De Hezenberg.
- Aan deze maatwerklocaties is in de Planuitwerkingsfase specifiek aandacht besteed en zijn de dijkverbeteringsmaatregelen ter plaatse als eerst uitgewerkt. Hierbij vond binnen het kader van het Hoogwaterbeschermingsprogramma een integrale afweging van alle belangen plaats.

Specifiek voor de maatwerklocaties is een participatieproces gevolgd dat bestond uit de volgende zes stappen:

- 1) Overleg met de bewoners/eigenaren op de maatwerklocaties. Het doel was de belangen en wensen in kaart brengen.
- 2) Een eerste ontwerpatelier, waarin samen met de bewoners/eigenaren maatwerkoplossingen zijn verkend om de dijkverbetering in te passen op de betreffende locatie.
- 3) Onderzoek van deze oplossingen. Bepalen van de gevolgen en de haalbaarheid en toetsing van de mogelijkheden aan wet- en regelgeving. Afstemming hierover vond plaats met het bevoegd gezag.
- 4) Verwerking van de resultaten van dit nadere onderzoek en de afweging van de maatwerkoplossingen in afwegingsnotities voor elke locatie. Deze notities zijn vervolgens gedeeld met de bewoners/eigenaren.
- 5) Een tweede atelier, waarin de afwegingsnotities zijn besproken en feedback is opgehaald bij de bewoners/eigenaren.
- 6) De keuze van de uiteindelijke oplossing door waterschap Vallei en Veluwe. Deze keuze is vervolgens gedeeld en besproken met de bewoners/eigenaren.

Aan de overleggen namen naast de bewoners ook andere partijen deel:

- vertegenwoordigers van waterschap Vallei en Veluwe;
- de Alliantie De Dijkenbouwers die de dijkverbetering gaat realiseren (hierna 'Alliantie' genoemd);
- de gemeente waarin de maatwerklocatie ligt.

Naast de gesprekken voor de maatwerklocaties zijn gesprekken gevoerd met alle overige grondeigenaren langs de dijk, die te maken krijgen met de dijkverbeteringsmaatregelen. Deze maatregelen kunnen tijdelijk zijn tijdens de werkzaamheden of permanent wanneer grond verworven moet worden voor de dijkverbetering. Het doel van deze gesprekken is om tot minnelijke overeenstemming te komen.

Ook is een aantal inloopavonden georganiseerd. In september 2020 vonden deze door corona noodgedwongen digitaal plaats. Tijdens de inloopavonden zijn de dijkverbeteringsmaatregelen toegelicht. Verder kreeg iedereen de gelegenheid om vragen te stellen over het project.

1.3 Gecoördineerde projectprocedure Projectplan Waterwet

Op dit Projectplan Waterwet is de gecoördineerde projectprocedure van toepassing. Hierbij zijn alle benodigde ontwerpbesluiten gelijktijdig gepubliceerd en ter inzage gelegd. Volgens de Waterwet is het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland aangewezen als coördinerend bevoegd gezag voor de procedure voor het Projectplan Waterwet. De provincie Gelderland regelt als coördinerend bevoegd gezag de publicatie van de ontwerpbesluiten.

1.4 Inzage in vastgestelde ontwerpbesluiten

Voor de realisatie van deze dijkverbetering is ook een aantal vergunningen nodig. De volgende ontwerpbesluiten met bijlagen lagen hiervoor gedurende zes weken ter inzage (van 4 januari tot en met 15 februari 2021):

1. Ontwerp projectplan Waterwet Dijkverbetering IJsseldijk Apeldoorns Kanaal van waterschap Vallei en Veluwe.
2. Aanmeldingsnotitie m.e.r.-beoordeling Dijkverbetering IJsseldijk Apeldoorns Kanaal.
3. M.e.r.-beoordelingsbesluit Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland.
4. Ontwerpbesluit – vergunning op grond van de Wet natuurbescherming (gebieden) van provincie Gelderland.
5. Ontwerpbesluit – ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming (soorten) van de provincie Gelderland.
6. Ontwerpbesluit – omgevingsvergunning ‘bouwen’ en ‘Handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening’ van de gemeente Hattem.
7. Ontwerpbesluit – omgevingsvergunning ‘bouwen’ van de gemeente Heerde.

1.5 Ingekomen zienswijzen

In totaal zijn negen zienswijzen ingediend op het ontwerp van het Projectplan Waterwet en ontwerpbesluiten. Het betroffen alleen schriftelijke reacties en geen mondelinge zienswijzen. Alle zienswijzen zijn tijdig ingediend. Dat wil zeggen: binnen de periode van inzage. Hierop was één uitzondering: aanvullend onderdeel van zienswijze 9. Die aanvulling is onmiddellijk na afloop van de periode van inzage (op dinsdag 16 februari 2021) kenbaar gemaakt. Dit onderdeel gaat over hetzelfde onderwerp als de standpunten die de indiener tijdig naar voren bracht (op maandag 15 februari 2021). In lijn met de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State,

gedateerd 20 januari 2016, 201503125/1/R3, ECLI:NL:RVS:2016:115, (rechtsoverweging 3.1) is de aanvulling beschouwd als een nadere onderbouwing respectievelijk motivering van de zienswijze die indiener op 15 februari 2021 heeft ingediend. Met het oog op een zorgvuldige voorbereiding van de definitieve besluitvorming over het dijkverbeteringsproject is de aanvulling van zienswijze 9 volledig meegenomen in de verdere procedure.

In overeenstemming met artikel 5.6, tweede lid, van de Waterwet kan iedereen tegen het ontwerp Projectplan Waterwet en de ontwerpbesluiten een zienswijze naar voren brengen. Daarom is niet beoordeeld of de indieners van zienswijzen belanghebbende zijn bij de besluiten die in voorbereiding zijn.

De zienswijzen geven een beeld van de aandachtspunten, zorgen en verwachtingen die rondom het project leven. Waterschap Vallei en Veluwe waardeert de betrokkenheid en bedankt alle indieners hiervoor.

Alle ingediende zienswijzen zijn door waterschap Vallei en Veluwe, als initiatiefnemer van het project, in samenwerking met het projectteam van de Alliantie samengevat in deze Nota van Antwoord (ook wel reactienota genoemd). Ook zijn de zienswijzen voorzien van een antwoord. Met deze Nota van Antwoord krijgt iedere indiener een antwoord van de provincie Gelderland als coördinerend bevoegd gezag. In verband met de bescherming van persoonsgegevens zijn de naam en adresgegevens van de indiener van een zienswijze niet vermeld - zover deze herleidbaar zijn tot natuurlijke personen (particulieren).

De zienswijzen van de indieners gaan over verschillende thema's: nut en noodzaak, het participatieproces, de natuuraspecten, de vergunningen, het ontwerp, de uitvoering van het project, grondzaken en schade en overige aspecten. Deze Nota van Antwoord is ingedeeld naar de verschillende thema's. Bij elk van deze thema's komen zienswijzen van verschillende indieners aan de orde. De antwoorden op de zienswijzen staan in hoofdstuk 2. Alle zienswijzen zijn samengevat en vervolgens zijn tekstdelen van een zienswijze naar thema ingedeeld. Hiervoor is de volgende werkwijze gehanteerd:

- In de eerste kolom van de tabel staat het nummer van de indiener. Als de zienswijze over meerdere onderwerpen gaat, wordt een volgnummer toegevoegd.
- In de tweede kolom zijn per onderwerp de zienswijzen samengevat.
- De derde kolom vermeldt over welk besluit de zienswijze gaat.
- In de vierde kolom staat het antwoord van het bevoegd gezag.

- De vijfde kolom vermeldt of de zienswijze leidt tot een verandering van het ontwerp Projectplan Waterwet of andere besluiten.

In onderstaande tabel is aangegeven bij welke thema's de zienswijzen van de indieneren worden behandeld. Aan de hand van de cijfercodes in de tabel zijn de zienswijzen terug te vinden in hoofdstuk 2.

	Thema			
Indiener	Nut en noodzaak	Participatieproces	Natuur	Vergunningen
1			1.0, 1.1, 1.3	
2	2.0	2.4, 2.11	2.20	2.19
3	3.1, 3.2, 3.5	3.3, 3.4	3.12	
4		4.2		
5		5.1		
6				6.1 t/m 6.6
7		7.3, 7.4	7.10	
8			8.1	
9			9.1, 9.2, 9.4	

	Thema			
Indiener	Ontwerp	Uitvoering	Grondzaken en schade	Overig
1	1.2			
2	2.1 en 2.21, 2.2, 2.7 t/m 2.10, 2.12, 2.13 t/m 2.18, 2.22, 2.24			2.3, 2.5, 2.6, 2.23
3	3.0, 3.6, 3.7, 3.9, 3.10, 3.11, 3.13, 3.14, 3.16			3.8, 3.15
4	4.1, 4.3	4.6, 4.7, 4.9	4.4, 4.5, 4.8, 4.10, 4.11	4.0
5		5.4	5.2, 5.3, 5.5, 5.6, 5.7	
6				
7	7.6 t/m 7.9			7.1, 7.2, 7.5, 7.11, 7.12, 7.13, 7.14
8				
9				9.3

1.6 Wijzigingen

In hoofdstuk 4 staat de samenvatting van de wijzigingen en aanvullingen op het ontwerp van het Projectplan Waterwet en ontwerpbesluiten als gevolg van de zienswijzen. In de definitieve versie van het Projectplan Waterwet en de bijbehorende besluiten zijn deze wijzigingen en aanvullingen verwerkt.

1.7 Ambtshalve aanvullingen en verbeteringen

Het waterschap nam in de tekst van het definitieve Projectplan Waterwet voor het project Verbetering IJsseldijk Apeldoorns Kanaal op beperkte schaal enkele aanvullingen en verbeteringen op. Het doel daarvan is drieledig. 1) Om het beleid van het waterschap voor derden beter te duiden. 2) Om de bestaande tekst van het projectplan te verduidelijken. 3) Om waar nodig enkele tekortkomingen, kennelijke verschrijvingen en nalatigheden in de tekst van het ontwerp Projectplan Waterwet weg te nemen.

Met het aanbrengen van deze verduidelijkingen en verbeteringen is niet beoogd het plan te veranderen. Ook is niet beoogd de aard en omvang van de oorspronkelijk voorgenomen maatregelen en werkzaamheden aan de primaire waterkering te veranderen. De ambtshalve aanvullingen hebben geen negatieve gevolgen voor de positie van belanghebbenden.

De ambtshalve aanvullingen van het projectplan Waterwet zitten in de tekst van hoofdstuk 4 (De dijkverbeteringsmaatregelen), 6 (Effecten van het plan), 7 (Grondeigendommen) en 8 (Schadeloosstelling) van het document. De tekstuele wijzigingen zijn op hoofdlijnen samengevat in de onderstaande tabel.

Onderwerp	Vindplaats in projectplan	Reden/achtergrond aanvulling
Kabels en leidingen in de 'lasnaad'	Paragraaf 4.3.1, pagina 51, projectplan	De zin: ' <i>De kanaalzijde van de 'lasnaad' valt samen met het huidige talud van de dijk, zodat de kabels en leidingen die in de berm van de weg liggen daarvoor niet hoeven te worden verplaatst, en de wegberm gelijk blijft aan de huidige situatie</i> ' wordt geschrapt. Zo blijkt dat een deel van de kabels en leidingen in de lasnaad aangepast of verplaatst moet worden voor de uitvoering van de dijkverbetering.
Aanpassen taludafrit maatwerklocaties Kanaaldijk 1 en 3	Paragraaf 4.4.4, pagina 66, projectplan	De aanvulling in de tekst is bedoeld om noodzakelijke maatregelen op de bedoelde locaties duidelijker te maken.
Vermelding berekening resultaten stikstofdepositie	Paragraaf 6.2.1, pagina 79, projectplan	In het projectplan staan de uitkomsten van de berekening van de aan het project toegerekende stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Deze volgen uit de meest recente release van de AERIUS-Calculator (d.d. 15 oktober 2020).
Aankoop van gronden	Paragraaf 7.1, pagina 95, projectplan	De verbeterde tekst zorgt voor meer aansluiting bij het eigendommenbeleid van het waterschap.
Schadeloosstelling	Hoofdstuk 8, projectplan	De verbeterde tekst bevat een logischere volgorde van behandeling van onderwerpen. Ook staat er nu informatie over zettingschade en eventueel nadeel als kabels en leidingen worden aangepast en/of verlegd.

2 Beantwoording van zienswijzen

In dit hoofdstuk zijn de individuele zienswijzen samengevat en voorzien van een antwoord. De zienswijzen staan per thema vermeld.

2.1 Nut en noodzaak				
Indiener	Zienswijze	Heeft betrekking op	Reactie bevoegd gezag	Aanpassing Projectplan Waterwet of ontwerpbesluit(en)
2.0	<p>Indiener woont in de uiterwaarden. De doelstelling van de aanpassing van de dijk wordt in het plan uitgelegd. Indiener heeft daar niets aan, omdat indiener aan de andere kant van de dijk wonen en wel op een terp. Indiener heeft geen enkele baat bij dit plan, omdat indiener niet in het te beschermen 'achterland' wonen.</p>	<p>Ontwerp Projectplan Waterwet</p>	<p>waterschap Vallei en Veluwe, Rijkswaterstaat:</p> <p>Eigenaren van percelen die buitendijks liggen, hebben een indirect belang bij de instandhouding van de primaire waterkering van de IJsseldijk. Denk bijvoorbeeld aan de evacuatie naar binnendijks gebied bij hoog water.</p> <p>De waterkering van de IJssel tussen Wapenveld en Hattem (dijktraject 52-4) voldoet niet meer aan de landelijk wettelijke veiligheidseisen en moet daarom worden verbeterd. De waterkering beschermt het gebied ten westen van het Apeldoorns kanaal tussen Wapenveld en Hattem tegen overstromingen vanuit de IJssel. De dijkverbetering is opgenomen in het landelijke hoogwaterbeschermingsprogramma.</p> <p>Waterschappen hebben in beginsel geen wettelijke taken voor de waterveiligheid buitendijks. Het waterschap Vallei en Veluwe is binnen het eigen beheergebied verantwoordelijk voor de zorg voor de waterkering en daarmee de bescherming tegen overstromingen vanuit de IJssel. Bewoners van de beschermde, binnendijks gelegen gebieden in het beheergebied van het waterschap betalen waterschapsbelasting (waterkeringszorg). Eigenaren en gebruikers van percelen in het buitendijks gebied zijn vrijgesteld van de waterschapsheffing voor het taakonderdeel waterkeringszorg. Zij betalen wel voor de onderdelen watersysteemheffing en ingezetenenomslag.</p>	<p>Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of de overige ontwerpbesluit(en).</p>

Nota van Antwoord Verbetering IJsseldijk Apeldoorns kanaal

3.1	Indiener woont buitendijks en heeft dus geen baat bij deze dijkversterking.	Ontwerp Projectplan Waterwet	<p>waterschap Vallei en Veluwe, Rijkswaterstaat:</p> <p>Eigenaren van percelen die buitendijks liggen, hebben een indirect belang bij de instandhouding van een primaire waterkering die op orde is. Denk bijvoorbeeld aan de evacuatie naar binnendijks gebied bij hoog water.</p> <p>De waterkering van de IJssel tussen Wapenveld en Hattem (dijktraject 52-4) voldoet niet meer aan de landelijk geldende veiligheidseisen en moet daarom worden verbeterd. De waterkering beschermt het gebied ten westen van het Apeldoorns kanaal tussen Wapenveld en Hattem tegen overstromingen vanuit de IJssel. De dijkverbetering is opgenomen in het landelijke hoogwaterbeschermingsprogramma.</p> <p>Waterschappen hebben in beginsel geen wettelijke taken voor de waterveiligheid buitendijks. Het waterschap is binnen het eigen beheergebied verantwoordelijk voor de zorg voor de waterkering en daarmee de bescherming tegen overstromingen vanuit de IJssel. Bewoners van de beschermde, binnendijks gelegen gebieden in het beheergebied van het waterschap betalen waterschapsbelasting (waterkeringszorg). Eigenaren en gebruikers van percelen in het buitendijks gebied zijn vrijgesteld van de waterschapsheffing voor het taakonderdeel waterkeringszorg. Zij betalen wel voor de onderdelen watersysteemheffing en ingezetenenomslag.</p>	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of de overige ontwerpbesluit(en).
3.2	Indiener woont al jaren aan de dijk. Het water heeft ter plaatse nog nooit tot aan de dijk gestaan. Met de maatregelen 'Ruimte voor de rivier' die de afgelopen jaren zijn genomen, is het nog minder aannemelijk dat dit ooit gaat gebeuren.	Ontwerp Projectplan Waterwet	<p>waterschap Vallei en Veluwe, Rijkswaterstaat:</p> <p>De waterkering wordt met het oog op de toekomst verbeterd. Dat het water nog nooit tot aan de dijk heeft gestaan, doet geen afbreuk aan de veiligheidsopgave. Wettelijk moet veiligheid gewaarborgd zijn - ook in situaties die een kleine kans van voorkomen hebben. Dit is van belang voor alle bewoners. De klimaatverandering maakt dat maatregelen voor waterveiligheid nodig blijven. Daarom moeten de dijkverbeteringsmaatregelen</p>	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of de overige ontwerpbesluit(en).

Nota van Antwoord Verbetering IJsseldijk Apeldoorns kanaal

			<p>ondanks uitvoering van de maatregelen 'Ruimte voor de rivier' wel worden genomen.</p> <p>De waterkering van de IJssel tussen Wapenveld en Hattem (dijktraject 52-4) is integraal getoetst en voldoet niet meer aan de landelijke wettelijke veiligheidseisen. De waterkering moet daarom worden verbeterd. De waterkering beschermt het gebied ten westen van het Apeldoorns kanaal tussen Wapenveld en Hattem tegen overstromingen vanuit de IJssel. De dijkverbetering is opgenomen in het landelijke hoogwaterbeschermingsprogramma.</p>	
3.5	<p>Indiener wenst buiten de uitvoering van de veiligheidseisen te blijven, omdat 1) de noodzaak hiervoor niet is aangetoond en 2) de werkzaamheden worden uitgevoerd voor het algemeen belang waarbij bewoners zelf geen deel uitmaken van het algemeen belang. Ook wenst indiener geen onderdeel te zijn van de oplossing voor de realisatie van de veiligheidseisen, omdat indiener daardoor dubbel getroffen worden.</p>	<p>Ontwerp Projectplan Waterwet</p>	<p>waterschap Vallei en Veluwe, Rijkswaterstaat:</p> <p>In het kader van het algemeen belang is het verbeteren van de IJsseldijk langs het Apeldoorns Kanaal noodzakelijk en van invloed op perceel van indiener. Het is niet mogelijk om indiener buiten de uitvoering van deze dijkverbetering te houden. De dijkverbetering heeft voor de bescherming van het achterland alleen nut als het traject in zijn geheel wordt uitgevoerd.</p> <p>De dijkverbetering IJsseldijk Apeldoorns Kanaal is opgenomen in het landelijke hoogwaterbeschermingsprogramma. De waterkering van de IJssel tussen Wapenveld en Hattem (dijktraject 52-4) voldoet niet meer aan de landelijk geldende veiligheidseisen en moet daarom worden verbeterd. De waterkering beschermt het gebied ten westen van het Apeldoorns kanaal tussen Wapenveld en Hattem tegen overstromingen vanuit de IJssel.</p>	<p>Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of de overige ontwerpbesluit(en).</p>

2.2 Participatieproces				
Indiener	Zienswijze	Heeft betrekking op	Reactie bevoegd gezag	Aanpassing Projectplan Waterwet of ontwerpbesluit(en)
2.4	Indiener stelt dat op concrete vragen van indiener geen antwoorden kwamen. De maatwerkoplossing zoals gewenst door de Alliantie, werd volgens indiener bovendien 'doorgedrukt'. Dit is geheel in strijd met de intenties van het gehele participatieproces. Uiterst teleurstellend. Indiener werkte zes jaar aan dit project mee en stopte daar veel tijd en energie in. Dit is zonder meer terzijde geschoven.	Ontwerp Projectplan Waterwet	<p>waterschap Vallei en Veluwe:</p> <p>Het waterschap betreurt dat indiener de inzet van de Alliantie op deze wijze heeft ervaren. Het is het waterschap bekend dat indiener veel tijd en energie in het proces heeft gestopt. Deze inzet en betrokkenheid waardeert het waterschap zeker – toen en nu. De Alliantie werkte het Voorkeursalternatief in opdracht van het waterschap verder uit en gaf hierover advies. Dit advies is gemotiveerd overgenomen door het waterschap in het ontwerp Projectplan Waterwet en bekrachtigd door het college van dijkgraaf en heemraden.</p> <p>In de Verkenningfase en Planuitwerkingsfase zijn de individuele belangen van indiener opgehaald en in het afwegingsproces meegenomen. De belangenafweging heeft plaatsgevonden aan de hand van een multi-criteria benadering, met daarin de dijkveiligheid (sober en doelmatig) als belangrijkste criterium. Tijdens de afweging van belangen bleek het niet altijd mogelijk tegemoet te komen aan de wensen van indiener. Dit laatste neemt niet weg dat wel sprake was van een zorgvuldig besluitvormingsproces. Alle vragen van indiener zijn beantwoord in een e-mail of briefvorm.</p>	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of ontwerpbesluit(en).
2.11	Indiener is van mening dat indiener niet serieus genomen werd. Indiener had de indruk dat met name het kostenaspect voor de Alliantie van belang is, terwijl ook andere belangen in zo'n	Ontwerp Projectplan Waterwet	<p>waterschap Vallei en Veluwe:</p> <p>Het waterschap betreurt dat indiener de inzet van de Alliantie op deze wijze heeft ervaren. Het is het waterschap bekend dat indiener veel tijd en energie in het proces heeft gestopt. Deze inzet en betrokkenheid waardeert het waterschap zeker – toen en nu. De mening dat indiener niet serieus genomen werd, wordt niet</p>	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).

	afwegingsproces gelden. Het verzoek om ook het plan van indiener te laten onderzoeken door een externe deskundige is afgewezen.		<p>herkend. In de Planuitwerkingsfase zijn diverse opties afgewogen. De nadrukkelijke wens van indiener om op de huidige locatie te blijven wonen, is door het waterschap gerespecteerd.</p> <p>Het Hoogwaterbeschermingsprogramma is de financier van de dijkverbetering en toetst alle dijkverbeteringsprojecten aan het uitgangspunt "sober en doelmatig". Om tot het definitieve ontwerp van een veilige dijk te komen, is een integrale maatschappelijke afweging van verschillende belangen. In het Projectplan Waterwet staan in tabel 6 op pagina 60 alle belangen die bij de afweging zijn betrokken.</p> <p>De Alliantie is in de Planuitwerkingsfase gebonden aan de doelstelling van het Hoogwaterbeschermingsprogramma voor een sober en doelmatig ontwerp. In die zin is dan ook geen sprake van een voor haar meest gunstigste en goedkoopste oplossing. Het budget wordt pas bij start uitvoering vastgelegd.</p> <p>Tijdens het intensieve en zorgvuldige proces om de juiste versterkingsoplossingen te bereiken, is voorzien in de noodzakelijke inbreng van expertise op vrijwel elk denkbaar terrein. Niet alleen vanuit de Alliantie, maar ook door de betrokkenheid van externe deskundigen. Zij hebben de genomen processtappen gevolgd en de juistheid van de getrokken conclusies onderschreven. Naar onze mening heeft het waterschap dan ook afdoende gemotiveerd waarom een onafhankelijk deskundige geen meerwaarde oplevert.</p>	
3.3.	Indiener deed in de voorfase allerlei andere voorstellen, maar die werden snel van tafel geveegd. Het plan stond al vast. Volgens indiener is nauwelijks over de inhoud gesproken.	Ontwerp Projectplan Waterwet	<p>waterschap Vallei en Veluwe:</p> <p>Met 'voorfase' is aangenomen dat indiener de Verkenningsfase bedoelt. Hierin kwam het Voorkeursalternatief tot stand.</p> <p>Het waterschap had bij de start van het proces geen specifieke oplossing voor de waterveiligheidsopgave voor ogen, zoals eerder aan indiener schriftelijk is bevestigd. In de Verkenningsfase zijn juist de belangen, wensen en meningen van bewoners uitgebreid</p>	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).

			<p>geïventariseerd die een rol kunnen spelen bij het oplossen van de waterveiligheidsopgave. Zowel via informatiebijeenkomsten voor de brede omgeving en keukentafelgesprekken met bewoners als via de Bewonersgroep. Indiener was bij deze gesprekken aanwezig en heeft daarin zijn inbreng gedaan en kunnen doen.</p> <p>Toen in mei 2017 duidelijk werd dat de grondoplossing in de vorm van een aanleundijk het meest reële alternatief was, heeft het waterschap een extra gespreksronde ingelast. Toen zijn de implicaties per perceel goed geïventariseerd om een afgewogen keuze te maken.</p>	
3.4	<p>Indiener heeft al vanaf de planfase mitigerende maatregelen naar voren gebracht. Indiener heeft mitigerende maatregelen ter sprake gebracht tijdens het ontwerpatelier op 18-11-19, maar deze werden eenvoudigweg van tafel geveegd. Indiener heeft Partij uitgenodigd voor 10-03-20 om te praten over mitigerende maatregelen, maar Partij weigerde deze uitnodiging. En ook in het laatste telefoongesprek (10-06) gaf Partij aan geen mitigerende maatregelen te willen nemen. "Deze mitigerende maatregelen dienen binnen een onteigeningsproces, en het bijbehorende minnelijke overleg, gewoon</p>	<p>Ontwerp Projectplan Waterwet</p>	<p>waterschap Vallei en Veluwe:</p> <p>Het waterschap betreurt het dat indiener het gevoel heeft dat voorgestelde maatregelen onvoldoende meegewogen zijn. Het waterschap is van mening dat dit proces zorgvuldig is doorlopen.</p> <p>De Alliantie nodigde indiener in de Planuitwerkingsfase uit voor participatie in het ontwerpproces van de maatwerklocatie van indiener. Doel van het participatieproces met een serie van ontwerpateliers was om in een gezamenlijke sessie met bewoners en betrokken overheden een definitieve oplossing voor de waterveiligheidsopgave en de inpassing ervan ter plaatse uit te werken. Indiener was niet aanwezig, maar liet zich vertegenwoordigen. De ingediende mitigerende maatregelen tijdens het ontwerpatelier zijn verwoord in het verslag en meegenomen in de variantenafweging. De variant met deze mitigerende maatregelen is afgewogen en gemotiveerd afgewezen in de afwegingsnotitie voor deze maatwerklocatie.</p> <p>Over het annuleren van de afspraak op 10 maart 2020 verschillen de partijen van mening, zoals eerder met elkaar gecorrespondeerd. Het is jammer dat indiener niet is ingegaan op het verzoek voor overleg op onder andere 10 juli 2020.</p>	<p>Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).</p>

Nota van Antwoord Verbetering IJsseldijk Apeldoorns kanaal

	bespreekbaar te zijn en (opnieuw) in redelijkheid en billijkheid beoordeeld en toegepast te worden". (citaat e-mail 22 juni 2020).		Naast het procedurele proces van het Projectplan Waterwet loopt het grondverwervingsproces. Financiële randvoorwaarden voor de aankoop van grond, afhandeling van schade en schadebeperkende maatregelen komen in die gesprekken aan de orde.	
4.2	Indiener komt het vreemd over dat het perceel van indiener niet onder de belangrijke maatwerklocaties op bladzijde 40 van het Ontwerp Projectplan Waterwet is opgenomen. Reeds in een vroeg stadium van de planvorming (medio eind 209) is door indiener aangegeven welke oplossingsrichtingen indiener voor ogen heeft om mee te kunnen en willen meewerken aan de voorgestelde aanpassingen in het verbeteringsplan.	Ontwerp Projectplan Waterwet	<p>waterschap Vallei en Veluwe:</p> <p>Vooropgesteld geldt dat het waterschap en de Alliantie bij alle percelen langs dit dijktraject maatwerk toepassen voor de lokale inpassing van de dijkverbeteringsmaatregelen op de percelen. Dit geldt ook voor het perceel van indiener.</p> <p>In het ontwerp Projectplan Waterwet zijn vier specifieke locaties benoemd. Hiervan was de hoofdoplossing aan het einde van de Verkenningsfase, bij de keuze van het Voorkeursalternatief, nog onvoldoende duidelijk door belangentegenstelling en/of landschappelijke of technische inpassing. De uitwerking van deze maatwerklocaties staat daarom niet in het vastgestelde Voorkeursalternatief. Wel vallen alle maatwerklocaties binnen een dijksegment waarvoor in het Voorkeursalternatief een basisoplossing (grond of constructie) is gekozen. Voor deze locaties was in de planuitwerking een grotere ontwerpuitwerking nodig dan de basisoplossing (grond of constructie) per dijksegment zoals opgenomen in het Voorkeursalternatief. Bovenstaande geldt niet voor <adres indiener>. Hiervoor was de hoofdoplossing bij het vaststellen van het Voorkeursalternatief bekend.</p> <p>Vaststelling van het Voorkeursalternatief vond plaats in februari 2018. Indiener is vervolgens, na aanschaf van de woning aan de Kanaaldijk, betrokken bij de nadere uitwerking van de grondoplossing van het Voorkeursalternatief.</p>	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).
5.1	Indiener heeft het gevoel dat met belangen van indiener onvoldoende rekening is gehouden bij de uitwerking	Ontwerp Projectplan Waterwet	<p>waterschap Vallei en Veluwe:</p> <p>Het waterschap is van mening dat het proces zorgvuldig doorlopen is. In de nadere uitwerking van het Voorkeursalternatief nam het</p>	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan

	<p>van de plannen. Bij andere erven is gekeken naar maatwerkoplossingen. Bij indiener is hiernaar naar de mening van indiener niet voldoende gekeken.</p>		<p>waterschap de belangen van indiener mee. Het bleek mogelijk om damwandoplossing plus geringe hoogteopgave op het perceel van het waterschap uit te voeren. Er is geen ruimtebeslag van de nieuwe dijk op het perceel van indiener.</p> <p>In het ontwerp Projectplan Waterwet zijn vier specifieke locaties benoemd. Hiervan was de hoofdoplossing aan het einde van de Verkenningsfase, bij de keuze van het Voorkeursalternatief, nog onvoldoende duidelijk door belangentegenstelling en/of landschappelijke of technische inpassing. De uitwerking van deze maatwerklocaties staat daarom niet in het vastgestelde Voorkeursalternatief. Wel vallen alle maatwerklocaties binnen een dijksegment waarvoor in het Voorkeursalternatief een basisoplossing (grond of constructie) is gekozen. Voor deze locaties was in de planuitwerking een grotere ontwerpuitwerking nodig dan de basisoplossing (grond of constructie) per dijksegment zoals opgenomen in het Voorkeursalternatief. Bovenstaande geldt niet voor <adres indiener>. Hiervoor was de hoofdoplossing bij het vaststellen van het Voorkeursalternatief bekend.</p>	<p>Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).</p>
7.3	<p>Indiener geeft aan dat in hoofdstuk 3.6 wordt gemeld dat de inbreng van bewoners is vertaald naar het Ruimtelijk Kwaliteitskader. Echter, de inbreng van indiener is op geen enkele wijze terug te vinden in dit Ruimtelijk Kwaliteitskader. Het is zelfs zo dat het waterschap voor de locatie van indiener niets anders heeft gedaan dan haar eigen plannen voor het voetlicht brengen. Zonder daadwerkelijk invulling te</p>	<p>Ontwerp Projectplan Waterwet</p>	<p>waterschap Vallei en Veluwe:</p> <p>Het waterschap betreurt dat indiener de inbreng niet herkend in het proces van het Ruimtelijk Kwaliteitskader. Indiener was bij de drie sessies aanwezig en heeft daarin zijn inbreng gedaan en kunnen doen. De inzet en betrokkenheid van indiener waardeert het waterschap zeker – toen en nu.</p> <p>Het Ruimtelijk Kwaliteitskader geeft richtlijnen voor het inpassen van het ontwerp op basis van de bestaande ruimtelijke waarden van het gebied en is gebruikt voor de afweging van de dijkverbeteringsmaatregelen. Voor de totstandkoming van het Ruimtelijk Kwaliteitskader zijn in 2016 drie bijeenkomsten georganiseerd. Hierbij zijn de Bewonersgroep plus enkele individuele bewoners betrokken. In samenspraak met de betrokken bewoners is een omgevingsanalyse gemaakt. Hierin zijn per thema</p>	<p>Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).</p>

	geven aan de wensen van indiener. De in het projectplan omschreven vertaling vond daarom niet plaats.		<p>de belangrijkste kenmerken en waarden, knelpunten en kansen in het gebied beschreven. Deze analyse is gebaseerd op de uitkomsten van het veldbezoek en werksessies, waarin concrete onderwerpen zijn aangedragen, aangevuld met resultaten van de conditionerende onderzoeken. Ook is gezamenlijk gewerkt aan de ruimtelijke visie en de ontwerplijnen. Tijdens de sessies is gezamenlijk gekeken naar suggesties en alternatieven. Uitkomst van dit participatieproces als onderdeel van het grotere ontwerpproces is het Ruimtelijk Kwaliteitskader met beoordelingskader. In één document is vastgelegd wat de belangrijkste omgevingswaarden zijn van het gebied, waarmee bij het ontwerpen van de dijkverbetering rekening is gehouden.</p> <p>Het Ruimtelijk Kwaliteitskader is in de verkenning en de planuitwerking gebruikt als kader waaraan de alternatieven en varianten zijn getoetst.</p>	
7.4	Indiener herkent zich geheel niet in de wijze waarop het Voorkeursalternatief volgens het projectplan tot stand kwam. De wensen van indiener zijn wellicht geïnventariseerd, maar verder zonder enig pardon van tafel geschoven.	Ontwerp Projectplan Waterwet	<p>waterschap Vallei en Veluwe:</p> <p>Het waterschap betreurt dat indiener zich niet herkend in het proces van het Voorkeursalternatief, maar herkent zich niet in het "zonder enig pardon van tafel" schuiven. Het waterschap heeft de omgeving betrokken bij het planproces voor een oplossing voor het de dijkverbetering. De brede omgeving was betrokken tijdens informatiebijeenkomsten. Bewoners langs de dijk zijn betrokken tijdens individuele keukentafelgesprekken. Daarnaast is een Bewonersgroep opgericht met daarin een afvaardiging van de bewoners langs de dijk. Bij deze bijeenkomsten zijn de wensen van indiener opgehaald en besproken. Indiener was bij de sessies aanwezig en heeft daarin zijn inbreng gedaan en kunnen doen. In de fase na vaststelling van het Voorkeursalternatief en voor nadere uitwerking ervan, deed het waterschap nadrukkelijk onderzoek naar de haalbaarheid van de wensen van bewoners. Hiervoor zijn gesprekken gevoerd met partneroverheden. Indiener is over de resultaten hiervan geïnformeerd. Hierbij is een overzicht van de kaders van de huidige wet- en regelgeving besproken.</p>	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).

2.3 Natuur				
Indiener	Zienswijze	Heeft betrekking op	Reactie bevoegd gezag	Aanpassing Projectplan Waterwet of ontwerpbesluit(en)
1.0	Indiener is van mening dat bij de realisatie van het project Onderhoud 6 ^{de} Pand buitendijks Apeldoorns Kanaal (vanaf keersluis Het Bastion tot aan de IJssel) de bestaande natuurwaarden door het plaatsen van een damwand volledig verstoord zijn door het waterschap. Indiener ziet voor de dijkverbetering IJsseldijk Apeldoorns Kanaal weer het gebruik van een damwand zonder natuurvriendelijke vooroever toegepast worden.	Ontwerp Projectplan Waterwet	<p>waterschap Vallei en Veluwe:</p> <p>Op de locatie die de indiener bedoelt, bevindt zich in de huidige situatie al een stalen damwand. Deze voorziening wordt vervangen door een andere damwand die dieper in de ondergrond steekt. Het onderwatertalud blijft behouden en wordt niet verwijderd. Van aantasting of het niet respecteren van natuurwaarden is geen sprake.</p> <p>Daar waar mogelijk richt het waterschap natuurvriendelijke oevers in, zoals aan de westzijde van het Apeldoorns Kanaal.</p>	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).
1.1	Indiener geeft aan dat bij de dijkverbetering een damwand zonder natuurvriendelijke oever wordt toegepast. Indiener verzoekt om in dit deel van het kanaal de bestaande natuurwaarden te respecteren en minimaal op hetzelfde niveau te herstellen.	Ontwerp Projectplan Waterwet	<p>waterschap Vallei en Veluwe:</p> <p>Op de locatie die de indiener bedoelt, bevindt zich in de huidige situatie al een stalen damwand. Deze voorziening wordt vervangen door een andere damwand die dieper in de ondergrond steekt. Het onderwatertalud blijft behouden en wordt niet verwijderd. Van aantasting of het niet respecteren van natuurwaarden is geen sprake.</p> <p>Daar waar mogelijk richt het waterschap natuurvriendelijke oevers in, zoals aan de westzijde van het Apeldoorns Kanaal.</p>	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).

Nota van Antwoord Verbetering IJsseldijk Apeldoorns kanaal

1.3	<p>Indiener merkt op dat het plaatsen van een deksloof wordt gedaan om het maaien makkelijker te maken. Indiener is van mening dat op maaien veel valt te besparen in het belang van natuurherstel.</p>	<p>Ontwerp Projectplan Waterwet</p>	<p>waterschap Vallei en Veluwe:</p> <p>De afwerking van een damwand met een deksloof is gebruikelijk. Dit zorgt voor een strakkere en stevigere afwerking van de bovenzijde van de damwand. De deksloof heeft ook tot doel om het onderhoud beter te kunnen uitvoeren. Zonder deksloof vestigt zich houtopslag langs/tussen de damwand. Dit is onwenselijk voor de dijkveiligheid. Daarnaast draagt een deksloof bij aan de veiligheid in het geval van vallen of het aan de kant brengen van een kano. Een damwand zonder deksloof is dun en scherp.</p> <p>Waterschap Vallei en Veluwe hanteert al jaren een aangepast maaibeheer, gericht op verhoging van ecologische waarden.</p>	<p>Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).</p>
2.20	<p>Indiener geeft aan dat op haar perceel een 'monumentale' eik aanwezig is. Indiener is van mening dat het waterschap niet kan beslissen over de kap van bomen op het perceel van indiener.</p>	<p>Ontwerp Projectplan Waterwet</p>	<p>waterschap Vallei en Veluwe:</p> <p>In bijlage 1a van het Projectplan Waterwet staat een overzichtskaart. Hierop zijn alle te kappen bomen aangegeven met een rode stip. De boom die indiener bedoelt, staat niet als te kappen aangeduid.</p> <p>De boom heeft overigens geen monumentale status volgens de Algemene Plaatselijke Verordening van de gemeente Heerde.</p>	<p>Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).</p>
3.12	<p>Indiener is van mening dat een toename van depositie op de Natura 2000-gebieden worden weggeschreven door een onderbouwing. Indiener is van mening dat de toename te fors is gedurende een te lange periode om met een dergelijke redenatie weg te komen. Hier zou een contra-expertise op zijn plaats zijn (bijvoorbeeld van de heer</p>	<p>Ontwerpbesluit vergunning Wet natuurbescherming</p>	<p>provincie Gelderland:</p> <p>De vraag of een stikstofdepositietoename tot significante effecten leidt, moet ecologisch worden beoordeeld. Uit de beoordeling blijkt dat de tijdelijke depositie op alle relevante gebieden en habitattypen/leefgebieden of de bijbehorende typische soorten geen significant negatieve effecten veroorzaakt.</p> <p>Om de depositie op gevoelige natuur te verminderen, zijn maatregelen genomen. Volgens de beleidsregels stikstof van de provincie Gelderland is daarvoor een aantal percelen ingezet, die blijvend of gedurende twee jaar niet bemest worden.</p>	<p>Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).</p>

	<p>Vollenbroek/Mobilization for the environment).</p>		<p>De kritische depositiewaarde is geen grenswaarde. Het is een grens waarvan bij overschrijding significant negatieve effecten niet zonder meer zijn uit te sluiten (PAS-einduitspraak ECLI:NL:RVS:2019:1603).</p> <p>Het effect van depositie van stikstof kan worden versterkt of verzwakt door andere milieufactoren. In het algemeen valt te zeggen dat de kwaliteit van de natuur in Nederland in hoge mate door drie factoren wordt bepaald:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de depositie; • de hydrologie (hoeveelheid en kwaliteit van het water); • het beheer. <p>(bron: tijdschrift Natuurbeschermingsrecht, nummer 2, 2 maart 2020, dr. H.F. van Dobben).</p> <p>Per habitatype en leefgebied is een ecologische onderbouwing gegeven over de mogelijk negatieve effecten. Uit de onderbouwing blijkt bij toetsing dat de depositie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • te tijdelijk is, namelijk twee jaar, om een verandering in vegetatiesamenstelling of structuur te bewerkstelligen; • voor de typische en habitatsoorten de voedselbeschikbaarheid en/of de voortplantingsmogelijkheden niet negatief beïnvloedt; • ruim binnen de meteorologische fluctuaties in stikstofdepositie valt; • zeer gering is ten opzichte van aanwezige (natuurlijke) bronnen als overstromingen met rivierwater (in Rijntakken); • in bijna alle gebieden wordt weggenomen binnen het huidige beheer. Zonder dat hiervoor aanvullende maatregelen of intensivering van het beheer moet plaatsvinden. <p>Door deze onderbouwing is naar onze mening zeker dat de instandhouding van de beschermde waarden in de Rijntakken en op de Veluwe niet in gevaar komt. Significant negatieve effecten als gevolg van stikstofdepositie zijn daarmee met zekerheid uit te sluiten. De natuurlijke kenmerken van de betrokken Natura 2000-</p>	
--	---	--	--	--

			gebieden worden niet aangetast. Gezien het bovenstaande acht de provincie een contra-expertise niet nodig.	
7.10	<p>Indiener stelt dat op pagina 76 wordt geconcludeerd dat: "...de verbetering van....niet leidt tot significante effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden". Als dit juist is, zou het op z'n zachtst gezegd vreemd zijn dat de enkele verbreding van de terp bij indiener wel tot significante effecten zou leiden. Dit vereist dan ook nadere toelichting en onderbouwing.</p>	Ontwerp Projectplan Waterwet	<p>waterschap Vallei en Veluwe, provincie Gelderland:</p> <p>Door verbreding van de terp vindt ruimtebeslag plaats in het Vogelrichtlijngebied. Ook is er verlies aan gebied dat geschikt is te maken voor de kwartelkoning, waardoor significant negatieve effecten kunnen optreden. Voor projecten in Natura 2000-gebied waarvan significant negatieve effecten niet op voorhand zijn uit te sluiten, moeten alternatieven worden onderzocht. Als er een alternatief voorhanden is waarbij geen ruimtebeslag plaatsvindt in het Natura 2000-gebied, dwingt de Europese regelgeving om dat alternatief te kiezen.</p> <p>De gehele dijkverbetering is integraal beoordeeld. Hieruit bleek dat deze aanpassing geen significant negatieve effecten veroorzaakt. Daarmee kan de vergunning worden verleend.</p> <p>Bij de afweging van maatwerkoplossingen is niet alleen getoetst op effecten op Natura 2000-gebied. Ook is getoetst op de beleidsregels voor het Gelders Natuurnetwerk. Deze zijn van toepassing op het gebied rond de betreffende terp. Ook deze regels waren van invloed op de afweging van maatwerkoplossingen. Deze afwegingen zijn expliciet beschreven in de onderbouwing van de maatwerkoplossingen en voorafgaand aan het besluit hierover gedeeld met de bewoners.</p>	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).
8.1	<p>Indiener is het er niet mee eens dat er geen bomen terugkomen op de dijk. Het betreft met name het stuk tussen De Belt en de Hezenbergerbrug. Volgens indiener kunnen in het verhoogde gedeelte zonder problemen weer bomen</p>	Ontwerp Projectplan Waterwet en/of Omgevingsvergunning Hattem	<p>waterschap Vallei en Veluwe, provincie Gelderland, gemeente Hattem:</p> <p>De betrokken houtopstanden hebben op grond van het provinciaal en gemeentelijk beleid niet de status van waardevolle en te behouden landschapselementen.</p> <p>Voor de herplant moet voldaan worden aan de regelgeving, zoals deze is opgenomen in de Wet natuurbescherming omtrent</p>	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).

	<p>worden geplant. Dit gedeelte van de dijk is niet te vergelijken met andere dijken in Nederland wat betreft de functie. Het zal zeer zelden voorkomen dat er water tot aan de voet van de dijk komt. Als het gebeurt, is dat tot een laag niveau en is er weinig reuring in het water. Voor de veiligheid is het niet nodig geen bomen te planten.</p> <p>Onderhoudstechnisch zullen geplaatste bomen ook weinig extra onderhoud nodig hebben. Ook de grasmat kan zich ondanks de bomen prima ontplooiën. Visueel zijn de bomen langs deze dijk een aanwinst. Indiener wil meegeven om het niet plaatsen van bomen op dit stuk en verder langs het Apeldoorns Kanaal te heroverwegen.</p>		<p>houtopstanden. Er worden bomen of houtopstanden gekapt die beschermd zijn op grond van de Wet natuurbescherming. Daarom moet nog een kapmelding worden gedaan en de houtopstand worden herplant.</p> <p>Er moet ontheffing van de compensatie herplantplicht worden aangevraagd voor houtopstanden, als niet op dezelfde locatie en/of niet binnen drie jaar herplant kan plaatsvinden. De kapmelding en ontheffing herplant van beschermde houtopstanden is niet meegenomen in de gecoördineerde procedure. Deze zienswijze blijft daarom buiten beschouwing.</p> <p>Het beheer van de waterkering is gericht op instandhouding van het vastgestelde in stand te houden profiel, zoals dat is omschreven in de Legger. Beplantingen in het waterstaatswerk kunnen een effect op de waterkering hebben en vragen om een goede regulering. Belangrijk is dat de veiligheid van de waterkeringen nu en in de toekomst niet in gevaar komt. Het beheer en onderhoud mogen niet worden belemmerd. Ook mogen ze niet tot onevenredig hoge kosten voor het waterschap leiden. Om die reden dient de waterkering vrij te zijn van diepwortelende en hoog opgaande beplanting, omdat niet waterkerende objecten of werkzaamheden nabij een waterkering in beginsel het waterkerend vermogen en beheer van de kering in gevaar kunnen brengen, belemmeren. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om effecten op instabiliteit en erosie van de grasmat van de dijk als gevolg van het omwaaien van bomen, schaduwwerking en bladval.</p> <p>Met de komst van de nieuwe Waterwet (2017) geldt een nieuwe (strengere) normering aan de waterkering, die meegenomen wordt in de huidige dijkverbetering.</p> <p>Op de waterkering staat beplanting vanuit het verleden. De jonge bomen zijn aangeplant bij de vorige dijkverbetering (1996) als onderdeel van de boscompensatie. Deze jonge bomen staan op de</p>	
--	---	--	--	--

			<p>steunberm gelegen naast de dijk, waarbij de wortelzone buiten de kern van het dijklichaam valt.</p> <p>Vanuit gemeentelijk beleid is het verboden om zonder omgevingsvergunning diepwortelende beplanting op de dijk aan te brengen. Deze vergunning wordt alleen verleend mits het uitvoeren van de werken en/of de werkzaamheden, dan wel door de daarvan hetzij direct, hetzij indirect te verwachten gevolgen geen blijvende onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de mogelijkheid van een adequaat beheer of de veiligheid van de dijk en hieraan door het stellen van voorwaarden niet of onvoldoende tegemoet kan worden gekomen.</p>	
9.1	<p>Indiener is van mening dat de compensatie van de circa zestig bomen moet worden afgewezen en dat nieuwe aanplant langs de dijk wordt verlangd. Dit door iedere te rooien boom te vervangen door minimaal 1 nieuw te planten boom van voldoende afmeting. Ook moet een specifieke onderhoudsplicht plaatsvinden, totdat vaststaat dat de nieuwe aanplant is aangeslagen.</p> <p>Indiener is van mening dat deze bomenrijen streekeigen karakteristieke elementen in het landschap zijn. Nu wordt onder het mom van het Ruimtelijk Kwaliteitskader en keur beoogd om deze bomen niet terug te laten komen.</p>	<p>Ontwerp Projectplan Waterwet en/of Omgevingsvergunning Hattem</p>	<p>waterschap Vallei en Veluwe, provincie Gelderland, gemeente Hattem:</p> <p>De betrokken houtopstanden hebben op grond van het provinciaal en gemeentelijk beleid niet de status van waardevolle en te behouden landschapselementen.</p> <p>Voor de herplant moet voldaan worden aan de regelgeving, zoals deze is opgenomen in de Wet natuurbescherming omtrent houtopstanden. Er worden bomen of houtopstanden gekapt die beschermd zijn op grond van de Wet natuurbescherming. Daarom moet nog een kapmelding worden gedaan en de houtopstand worden herplant.</p> <p>Er moet ontheffing van de compensatie herplantplicht worden aangevraagd voor houtopstanden, als niet op dezelfde locatie en/of niet binnen drie jaar herplant kan plaatsvinden. De kapmelding en ontheffing herplant van beschermde houtopstanden is niet meegenomen in de gecoördineerde procedure. Deze zienswijze blijft daarom buiten beschouwing.</p> <p>Het beheer van de waterkering is gericht op instandhouding van het vastgestelde in stand te houden profiel, zoals dat is omschreven in</p>	<p>Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).</p>

	<p>Daarmee wordt ernstig afbreuk gedaan aan de karakteristieke aspecten die het gebied een eigen en herkenbare signatuur geven. Het voldoet niet om te volstaan met compensatie in het Klimaatbos Epe. Bovendien is sprake van strijdigheid met provinciaal beleid dat erop is gericht om juist in het gebied Hoenwaard (waarvan de dijk deel uitmaakt) vele bomen en zelfs hele bossen aan te planten.</p>		<p>de Legger. Bepantingen in het waterstaatswerk kunnen een effect op de waterkering hebben en vragen om een goede regulering. Belangrijk is dat de veiligheid van de waterkeringen nu en in de toekomst niet in gevaar komt. Ook het beheer en onderhoud mogen niet worden belemmerd. Ook mogen ze niet tot onevenredig hoge kosten voor het waterschap leiden. Om die reden dient de waterkering vrij te zijn van diepwortelende en hoog opgaande beplanting, omdat niet waterkerende objecten of werkzaamheden nabij een waterkering in beginsel het waterkerend vermogen en beheer van de kering in gevaar kunnen brengen, belemmeren. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om effecten op instabiliteit en erosie van de grasmat van de dijk als gevolg van het omwaaien van bomen, schaduwwerking en bladval.</p> <p>Met de komst van de nieuwe Waterwet (2017) geldt een nieuwe (strengere) normering aan de waterkering, die meegenomen wordt in de huidige dijkverbetering.</p> <p>Op de waterkering staat beplanting vanuit het verleden. De jonge bomen zijn aangeplant bij de vorige dijkverbetering (1996) als onderdeel van de boscompensatie. De bomen staan nu op de steunberm gelegen naast de dijk, waarbij de wortelzone buiten de kern van het dijklichaam valt.</p> <p>Vanuit gemeentelijk beleid is het verboden om zonder omgevingsvergunning diepwortelende beplanting op de dijk aan te brengen. Deze vergunning wordt alleen verleend mits het uitvoeren van de werken en/of de werkzaamheden, dan wel door de daarvan hetzij direct, hetzij indirect te verwachten gevolgen geen blijvende onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de mogelijkheid van een adequaat beheer of de veiligheid van de dijk en hieraan door het stellen van voorwaarden niet of onvoldoende tegemoet kan worden gekomen.</p> <p>Het ontwikkelen van oobos in de Hoenwaard is (nog) geen staand provinciaal beleid. Hierdoor kan van strijdigheid geen sprake zijn.</p>	
--	---	--	--	--

<p>9.2</p>	<p>Indiener is van mening dat het kappen van diverse bosjes/houtopstanden moet worden afgewezen. Indiener acht het wenselijk om de aanleiding van de kaalslag weg te nemen en alternatieven aan te wensen. Voor deze waardevolle elementen voldoet het niet te volstaan met een compensatie elders (Klimaatbos Epe).</p> <p>De betreffende bosjes/houtopstanden vormen wezenlijke onderdelen van de karakteristieke bospercelen grenzend aan het huidige dijktracé. Ze zijn wezenlijk onderdeel van streekeigen karakteristieke elementen van het landschap. Mede in het kader van Natura 2000 en het project Hattemerpoort bestaat de verplichting dit soort vaak kleinschalige elementen in stand te houden. Alleen om het beoogde fietspad te scheiden van de bestaande geasfalteerde weg voor gemotoriseerd verkeer vindt kap en rooien van het</p>	<p>Ontwerp Projectplan Waterwet en/of Omgevingsvergunning Hattem</p>	<p>waterschap Vallei en Veluwe, provincie Gelderland, gemeente Hattem:</p> <p>Aanleiding voor het verwijderen van de bomen/houtopstanden is de dijkverbetering zelf. Hierdoor wordt het Gelders natuurnetwerk aangetast. Er gaat Gelders natuurnetwerk verloren met het habitatype dennen/beuken/eikenbos. Deze aantasting moet in overeenstemming met artikel 2.39 derde lid Omgevingsverordening Gelderland (geconsolideerde versie 2018) worden gecompenseerd. Compensatie buiten het Gelders natuurnetwerk en binnen een vastgestelde termijn.</p> <p>Het waterschap probeerde in eerste instantie voor de verwezenlijking van de compensatieopgave geschikte locaties binnen het plangebied van het project te vinden. Dit bleek echter geen haalbare optie. Daarna is onderzocht of daarbuiten, in de directe nabijheid van het dijktraject op aanliggende percelen van particulieren, mogelijkheden zijn om de compensatieopgave te kunnen realiseren.</p> <p>Hierbij is gekeken naar de volgende mogelijkheden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Percelen in de directe omgeving van de dijk, eventueel aansluitend aan het bestaande bosgebied. - Landbouwpercelen waarbij sprake is van concrete plannen om de bestaande agrarische bedrijfsvoering op korte termijn te beëindigen. - Eigen percelen van het waterschap in de nabijheid van het Apeldoorns Kanaal. - Initiatieven van het Geldersch Landschap en Kastelen of projecten van particulieren bekend bij de provincie Gelderland. <p>Binnen de grenzen van het grondgebied van de gemeenten Hattem en Heerde zijn geen geschikte locaties gevonden om de vereiste boscompensatie op een verantwoorde en volwaardige manier vorm te geven. Dit vanwege het feit dat de percelen al behoren tot het</p>	<p>Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).</p>
------------	---	--	--	---

	<p>aanwezige bosje plaats. Bovendien is sprake van strijdigheid met provinciaal beleid dat erop is gericht om juist in het gebied Hoenwaard (waarvan de dijk deel uitmaakt) vele bomen en zelfs hele bossen aan te planten.</p>		<p>Gelders natuurnetwerk, niet tijdig beschikbaar zijn, niet geschikt zijn voor het vereiste type bos en/of in beperkte mate bijdragen aan het Gelders natuurnetwerk.</p> <p>Na een uitgebreide zoektocht is uiteindelijk een oplossing gevonden. Hierbij vindt fysieke natuurcompensatie plaats op enige afstand van het gebied in het provinciaal project klimaatbos De Kopermolen te Epe. Uitvoering van deze maatregel is uitdrukkelijk toegestaan op grond van het bepaalde in artikel 2.54, tweede lid, aanhef en onderdeel c., van de Omgevingsverordening provincie Gelderland.</p> <p>Het is onjuist dat kap en rooien van het aanwezige bosje plaatsvindt om het genoemde fietspad te scheiden van de geasfalteerde weg. Er is geen sprake van een fietspad op de kruin van de aanleundijk. Hier wordt slechts een pad van doorgroeistenen (grasbeton) aangelegd voor onderhoudsmachines. Het bosje wordt dus gekapt om de aanleg van de aanleundijk mogelijk te maken.</p> <p>Voor strijdigheid met de Wet natuurbescherming verwijst het waterschap naar 9.1. De kap en herplant van beschermde houtopstanden is niet meegenomen in de gecoördineerde procedure. Hiervoor moet nog een kapmelding worden gedaan en de houtopstand moet nog binnen drie jaar worden herplant. Ook moet een ontheffing compensatie herplantplicht worden aangevraagd van de herplantplicht voor houtopstanden, als niet op dezelfde locatie herplant kan plaatsvinden.</p>	
--	---	--	--	--

<p>9.4</p>	<p>Indiener is van mening dat het rooien zonder herplant in dezelfde zone van de bomenrijen impact heeft op de biodiversiteit. De solitaire bomen en de bomenrijen bieden bij uitstek plaats aan diverse soorten vogels en insecten. Het permanent verdwijnen wordt van aanzienlijke invloed geacht op de biotoop van die vogels en insecten. Een dergelijke impact op natuurwaarden wordt ontoelaatbaar geacht. Zeker in relatie tot de ligging binnen Natura 2000-gebied met de status Vogel- en Habitatrichtlijngebied en de Groene Ontwikkelingszone. Bovendien grenst het gebied met de bomenrijen aan het Gelders Natuurnetwerk.</p>	<p>Ontwerp Projectplan Waterwet en/of Omgevingsvergunning Hattem</p>	<p>waterschap Vallei en Veluwe, provincie Gelderland, gemeente Hattem:</p> <p>De Wet natuurbescherming (onderdeel soorten) controleert of een ingreep geen onomkeerbare gevolgen heeft voor beschermde soorten en gebieden. Ook zijn er lijsten met te beschermen soorten. Aanwezige populaties mogen wel hinder van een project ondervinden, maar de populaties moeten duurzaam in stand kunnen blijven in het projectgebied en de directe omgeving. Door bomen te verwijderen, gaat (heel lokaal) de biodiversiteit achteruit. Door een nieuwe dijk aan te brengen, gaat de insectenpopulatie tijdelijk meer achteruit dan door de kap van bomen. De beschermde populaties die in het gebied aanwezig zijn, kunnen echter blijven foerageren. Zowel boven het kanaal als langs de dijk en de bossages aan de overkant. De insectenpopulaties zullen zich herstellen, samen met de ontwikkeling van vegetatie op de in aanvang kale dijklichamen. De biodiversiteit is na verloop van enige tijd weer vergelijkbaar met de uitgangssituatie. Uit het vleermuisonderzoek is bovendien gebleken dat de bomen geen onmisbare functie hebben als vliegrouwe voor vleermuizen. Ook in het ontwerpbesluit ontheffing Wet natuurbescherming staat dit. Daarbij wordt verwezen naar het onderzoeksrapport.</p> <p>Wet natuurbescherming (onderdeel gebieden): het verwijderen van de bomenrijen heeft geen invloed op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Rijntakken.</p> <p>Voor bomen binnen het Gelders Natuurnetwerk is conform de Omgevingsverordening van de provincie Gelderland een toeslag voor de compensatieopgave aangehouden. Zodoende worden meer bomen teruggeplant dan verwijderd.</p>	<p>Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).</p>
------------	--	--	---	---

2.4 Vergunningen				
Indiener	Zienswijze	Heeft betrekking op	Reactie bevoegd gezag	Aanpassing Projectplan Waterwet of ontwerpbesluit(en)
2.19	Indiener is van mening dat noodzakelijke vergunningen missen. Zowel voor de uitbreiding van percelen van indiener naar achteren als voor de herbouw van de woningen van indiener.	Ontwerpbesluiten	waterschap Vallei en Veluwe: De uitbreiding van de percelen naar achteren en de herbouw van de woningen maken geen deel uit van het ontwerp Projectplan Waterwet. Daarom zijn deze vergunningen niet aangevraagd en maken ze geen deel uit van de gecoördineerde procedure.	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).
6.1	Indiener verzoekt navolgende aan te passen. In deze paragraaf staat dat er werkstroken van 5 meter breed worden aangelegd om de werkzaamheden uit te voeren. Het juiste uitgangspunt is als volgt: standaard is een vlak gelegen werkstrook nodig van 10 meter breed, gerekend vanaf de teen van de toekomstige dijk. Lokaal kan van de standaardbreedte van 10 meter worden afgeweken. Bijvoorbeeld bij woningen en tuinen. Daar wordt een minimum-werkstrook van 5 meter aangehouden.	Ontwerpbesluit Vergunning Wet natuurbescherming, paragraaf 4.2	provincie Gelderland: Tekstueel staan de werkstroken inderdaad niet correct beschreven. De kaarten behorend bij de beschikking geven wel het correcte beeld en dit is ook vergund. In de vergunning staat nu dat er 1,64 ha blijvend verloren gaat en 1,07 ha tijdelijk vanwege de tijdelijke werkstroken. Dit ruimtebeslag van de dijkverbetering blijft onveranderd. De voorgestelde tekstuele aanpassing kan worden doorgevoerd.	Deze zienswijze geeft aanleiding tot aanpassing van het ontwerpbesluit Vergunning Wet natuurbescherming, paragraaf 4.2.
6.2	Indiener merkt het volgende op. In deze paragraaf staat	Ontwerpbesluit Vergunning Wet	provincie Gelderland:	Deze zienswijze geeft aanleiding tot

Nota van Antwoord Verbetering IJsseldijk Apeldoorns kanaal

	dat recent een perceel met een oppervlakte van circa 3,5 ha is aangekocht door waterschap Vallei en Veluwe om te verleasen. Gelet op de planning voor de Uitvoeringsfase van het project Verbetering IJsseldijk Apeldoorns Kanaal zal dit perceel voor de dijkverbetering aan bemesting worden onttrokken (verleasen) in de meetjaren 2021 en 2022. Niet in 2022/2023 zoals in het ontwerpbesluit is aangegeven.	natuurbescherming, paragraaf 4.2.1	De voorgestelde aanpassing kan worden doorgevoerd. Het is aannemelijk dat het ene perceel van 3,5 ha, (dat al in bezit is van het waterschap) al vanaf 2021 niet wordt bemest. Voor de overige percelen blijft in de vergunning opgenomen dat deze niet bemest worden in de jaren 2022 en 2023.	aanpassing van het ontwerpbesluit Vergunning Wet natuurbescherming, paragraaf 4.2.1.
6.3	Indiener geeft aan dat de locatie van de damwand niet juist is weergegeven op de kaartuitsnede van deeltraject 3. Deze damwand moet doorlopen tot aan De Belt. Bij deze zienswijze is de juiste kaart bijgevoegd.	Ontwerpbesluit Vergunning Wet natuurbescherming, bijlage 2, pagina 68.	provincie Gelderland: De voorgestelde aanpassing kan worden doorgevoerd. In deeltraject 3 moet de kaart aangeven dat de damwand doorloopt tot aan De Belt.	Deze zienswijze geeft aanleiding tot aanpassing van het ontwerpbesluit Vergunning Wet natuurbescherming.
6.4	Indiener verzoekt navolgende aan te passen. In deze paragraaf staat dat er werkstroken van 5 meter breed worden aangelegd om de werkzaamheden uit te voeren. Het juiste uitgangspunt is als volgt. Standaard is een vlak gelegen werkstrook nodig van 10 meter breed,	Ontwerpbesluit Ontheffing Wet natuurbescherming, pagina 7.	provincie Gelderland: Tekstueel staan de werkstroken inderdaad niet correct beschreven. De kaarten behorend bij de beschikking geven wel het correcte beeld en dit is ook vergund. In de vergunning staat nu dat er 1,64 ha blijvend verloren gaat en 1,07 ha tijdelijk vanwege de tijdelijke werkstroken. Dit ruimtebeslag van de dijkverbetering blijft onveranderd. De voorgestelde tekstuele aanpassing kan worden doorgevoerd.	Deze zienswijze geeft aanleiding tot aanpassing van het ontwerpbesluit Ontheffing Wet natuurbescherming.

	gerekend vanaf de teen van de toekomstige dijk. Lokaal kan van de standaardbreedte van 10 meter worden afgeweken. Bijvoorbeeld bij woningen en tuinen. Daar wordt een minimumwerkstrook van 5 meter aangehouden.			
6.5	Indiener geeft aan dat de locatie van de damwand niet juist is weergegeven op de kaartuitsnede van deeltraject 3. Deze damwand moet doorlopen tot aan De Belt. Bij deze zienswijze is de juiste kaart bijgevoegd.	Ontwerpbesluit Ontheffing Wet natuurbescherming, bijlage 2, pagina 14.	provincie Gelderland: De voorgestelde aanpassing kan worden doorgevoerd. In deeltraject 3 moet de kaart aangeven dat de damwand doorloopt tot aan De Belt.	Deze zienswijze geeft aanleiding tot aanpassing van het ontwerpbesluit Ontheffing Wet natuurbescherming.
6.6	Indiener geeft aan dat in de legenda van de kaartuitsneden onder meer de aanduiding 'VKA' (voorkeursalternatief) voorkomt. In haar optiek werkt het in dit stadium van de procedure niet verhelderend wanneer dat begrip staat op het kaartmateriaal dat bij de besluiten hoort. Het kan volgens haar mogelijk ook tot misverstanden leiden. Daarom stuurt indiener voor de goede orde in de bijlage bij deze zienswijze de aangepaste kaarten mee.	Ontwerpbesluit Vergunning Wet natuurbescherming en Ontwerpbesluit Ontheffing Wet natuurbescherming.	provincie Gelderland: De voorgestelde reactie kan worden doorgevoerd. De kaarten kunnen worden vervangen door dezelfde kaarten zonder de letters VKA.	Deze zienswijze geeft aanleiding tot aanpassing van het ontwerpbesluit vergunning en Ontheffing Wet natuurbescherming.

2.5 Ontwerp				
Indiener	Zienswijze	Heeft betrekking op	Reactie bevoegd gezag	Aanpassing Projectplan Waterwet of ontwerpbesluit(en)
1.2	Indiener ziet een kostenvoordeel door een natuurvriendelijke oever te realiseren in het kanaal in plaats van een damwand.	Ontwerp Projectplan Waterwet	waterschap Vallei en Veluwe: De damwand in de kanaaloever vervangen, is bedoeld om de stabiliteit van de dijk te verbeteren en het pipingprobleem op te lossen. Een natuurvriendelijke oever volstaat hiervoor niet. Om die reden is het niet aan de orde om de financiële aspecten te bekijken.	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).
2.1 en 2.21	Indiener is van mening dat met de gekozen oplossing ter hoogte van de woning van indiener wordt afgeweken van het oorspronkelijke Voorkeursalternatief. Dit heeft allerlei nadelige gevolgen voor indiener. Bovendien is de gekozen oplossing in strijd met de uitgangspunten van het Voorkeursalternatief. Het Voorkeursalternatief was rond en daarmee kon iedereen instemmen.	Ontwerp Projectplan Waterwet	waterschap Vallei en Veluwe: Van 'afwijking van het oorspronkelijke Voorkeursalternatief' is geen sprake. In de Adviesnota Voorkeursalternatief dijkverbetering IJsseldijk Apeldoorns Kanaal, van 7 december 2017 (pagina 24), staat dat de concrete inpassing van de maatwerklocaties langs het te verbeteren dijktraject geen deel uitmaakt van het Voorkeursalternatief. Ook staat er dat de keuze voor de uiteindelijke versterkingsoplossing op die locaties in de Planuitwerkingsfase wordt gemaakt. Het Voorkeursalternatief geeft voor de gewenste verbetering van het desbetreffende dijksegment dus een basisoplossingsrichting aan, die de start vormt voor de uitwerking van dit segment. Het behelst geen nadere afweging van de concrete verbeteringsmaatregelen aan de IJsseldijk ter plaatse van het perceel van indiener.	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).
2.2	Indiener maakte zowel schriftelijk als mondeling duidelijk dat indiener niet kon instemmen met deze gang van zaken, omdat het uitdrukkelijk niet de	Ontwerp Projectplan Waterwet	waterschap Vallei en Veluwe: Van 'afwijking van het oorspronkelijke Voorkeursalternatief' is geen sprake.	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).

	<p>bedoeling was van het waterschap om af te wijken van het Voorkeursalternatief door (bijvoorbeeld) een damwand te slaan. Indiener voegt aan deze zienswijze afschriften toe van haar brieven van 22 juni en van 7 september 2020 (prod.I). Zij maken deel uit van deze zienswijze.</p>		<p>In de Adviesnota Voorkeursalternatief dijkverbetering IJsseldijk Apeldoorns Kanaal, van 7 december 2017 (pagina 24), staat dat de concrete inpassing van de maatwerklocaties langs het te verbeteren dijktraject geen deel uitmaakt van het Voorkeursalternatief. Ook staat er dat de keuze voor de uiteindelijke versterkingsoplossing op die locaties in de Planuitwerkingsfase wordt gemaakt. Het Voorkeursalternatief geeft voor de gewenste verbetering van het desbetreffende dijksegment dus een hoofdoplossingsrichting aan. Het behelst geen nadere afweging van de concrete verbeteringsmaatregelen aan de IJsseldijk ter plaatse van het perceel van indiener.</p> <p>De gewenste uitbreiding van de woonterp in de richting van de IJssel stuit bovendien op juridische belemmeringen. Dit betekent dat bij aankoop van gronden conform het ruimtebeslag van het Voorkeursalternatief nauwelijks ruimte op het perceel zou overblijven om te wonen. De kernvraag was daarom of de eigenaren op dezelfde locatie kunnen blijven wonen of elders moeten gaan wonen. De bewoners hebben echter de nadrukkelijke wens om op de huidige locatie te blijven wonen. Daarom was het waterschap genoodzaakt om na te gaan of er voor de beide maatwerklocaties haalbare alternatieven zijn voor het Voorkeursalternatief. Zie verder het besprekingsverslag gedateerd op 1 augustus 2019, pagina 2.</p> <p>De inhoud van de brieven van 22 juni 2020 en 7 september 2020 zijn bekend bij het waterschap. Deze zijn op 6 juli 2020 respectievelijk 15 oktober 2020 ook schriftelijk beantwoord.</p>	
2.7	<p>Indiener geeft aan dat in hoofdstuk 4.4 verder wordt ingegaan op de maatwerk oplossing bij indiener. Op bladzijde 58 wordt gesteld dat onder andere rekening is gehouden met de wensen</p>	<p>Ontwerp Projectplan Waterwet</p>	<p>waterschap Vallei en Veluwe:</p> <p>In de nadere uitwerking van het Voorkeursalternatief en de maatwerklocaties namen de Alliantie en het waterschap de belangen van indiener mee. Zo is gekeken naar de mogelijkheden om te blijven wonen op de locatie. In de variantenafweging is ook de aanpassing van het perceel als mogelijkheid meegenomen.</p>	<p>Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).</p>

	van indiener. Dat is niet juist. Indiener wil wel op deze locatie wonen, maar op een aangepast perceel.		Daarna zijn de belangen gewogen en is gemotiveerd voor de definitieve oplossing gekozen, waarbij geen ruimtebeslag van de nieuwe dijk op het perceel van indiener plaatsvindt. Deze keuze is aan indiener gepresenteerd in een afwegingsnotitie en mondeling toegelicht.	
2.8	<p>Indiener geeft aan dat op bladzijde 59 wordt ingegaan op de uitgangspunten van de woningen van indiener en daar wordt terecht gesteld dat het de wens van indiener is om de woningen te slopen.</p> <p>Intentie van indiener was om de woningen in eerste instantie te verbouwen, totdat het waterschap hen meedeelde dat de huizen gesloopt moesten worden. De verbouwingsplannen moesten bijgesteld worden door de plannen van het waterschap.</p>	Ontwerp Projectplan Waterwet	<p>waterschap Vallei en Veluwe:</p> <p>Het waterschap heeft sinds de Verkenningsfase van het project intensief overleg gevoerd met indieners. Het doel: onderzoeken of hun wensen en belangen waren in te willigen binnen de uitgangspunten en randvoorwaarden van de dijkverbetering. Hoewel tijdens de Verkenningsfase hoofdzakelijk gesprekken zijn gevoerd over de realisatie van een grondoplossing ter plaatse van de beide percelen, stuurde het waterschap voor de beide maatwerklocaties op voorhand niet alleen aan op een grondoplossing. Dit zou immers onvermijdelijk sloop van de beide woningen betekenen. Beoogd werd om zo lang mogelijk alle denkbare opties open te houden. Zo kon het waterschap indieners perspectief bieden en voorkomen dat zij mogelijk onnodig kosten zouden maken voor de verbouwing van de beide woningen. Die benadering van het waterschap was bovendien nodig, omdat de maatwerklocaties geen onderdeel zijn van het vastgestelde Voorkeursalternatief zoals dat in februari 2018 door het waterschapsbestuur is vastgesteld (zie Adviesnota Voorkeursalternatief Verbetering IJsseldijk Apeldoorns Kanaal, van 7 december 2017, pagina 24).</p> <p>Na het tijdstip van vaststelling van het Voorkeursalternatief lag er een opdracht op tafel om vanuit het Voorkeursalternatief te zorgen voor een verantwoorde maatwerkoplossing voor de woonterp. Uit het besprekingsverslag van 11 februari 2019, dat op 20 februari van dat jaar aan indieners is toegezonden, blijkt dat het Voorkeursalternatief geen of onvoldoende speelruimte biedt voor de verwezenlijking van de plannen van de bewoners inzake uitbreiding van de bestaande woonterp in de richting van de IJssel. De</p>	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).

			<p>uitbreiding van de terp maakt geen deel uit van de technische dijkverbeteringsmaatregelen. Voor de inpassing van de dijkverbeteringen zijn alternatieven, waarbij de terp niet hoeft te worden uitgebreid. Het waterschap heeft daardoor vanuit het dijkverbeteringsproject geen onteigeningstitel om de terp naar achteren uit te breiden. Ook is op dat moment aan indieners duidelijk gemaakt dat zij er niet zomaar vanuit kunnen gaan dat een dergelijk initiatief in alle opzichten vergunbaar is. In datzelfde overleg kwam verder aan de orde, dat het waterschap de mogelijkheden onderzoekt om het ruimtebeslag dat voor de dijkverbetering noodzakelijk is te verkleinen of via een damwandoplossing de bestaande constructie door te trekken tot aan De Belt.</p> <p>Gelet op de aan hen kenbaar gemaakte haken en ogen die aan de uitvoerbaarheid van de plannen van indieners verbonden zijn, hebben zij redelijkerwijs rekening moeten houden met de mogelijkheid dat het waterschap in plaats van een grondoplossing alsnog zou kiezen voor een constructieve maatregel. Uit de besprekingen met indieners tijdens de beide ontwerpdeliers kwam naar voren dat door het plaatsen van een damwandoplossing de eigendommen van indieners in het kader van de uitvoering van de dijkverbetering volledig gespaard en ontzien kunnen worden. Daarmee komt het waterschap ook tegemoet aan de wens van indieners om van uitkoop af te zien, zodat zij in de toekomst op de onderhavige locatie kunnen blijven wonen.</p>	
2.9	<p>Indiener geeft aan dat door de Alliantie een beoordelingskader is opgesteld en daar kwam het voor haar gunstigste en goedkoopste oplossing D als het beste naar voren. Ook dit was voor indiener uitermate teleurstellend.</p>	<p>Ontwerp Projectplan Waterwet</p>	<p>waterschap Vallei en Veluwe:</p> <p>De Alliantie is in de Planuitwerkingsfase gebonden aan de doelstelling van het Hoogwaterbeschermingsprogramma voor een sober en doelmatig ontwerp. In die zin is dan ook geen sprake van een voor haar meest gunstigste en goedkoopste oplossing. Het budget wordt pas bij start uitvoering vastgelegd.</p>	<p>Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).</p>

	<p>Indiener doet bij deze zienswijze een afschrift van de brief d.d. 7 september 2020 toekomen. Daarin staat uitvoerig beschreven wat de wensen zijn en wat de nadelen zijn van oplossing D.</p>		<p>Er zijn objectieve beoordelingscriteria voor zowel alternatieven (Verkenningfase) en varianten (Planfase) gehanteerd. Deze zijn uitgebreid toegelicht en gemotiveerd in het betreffende document. Ook zijn deze besproken met de betrokken indiener.</p> <p>De afweging van oplossingen op elke maatwerklocatie is primair een belangenafweging. Het criterium kosten is slechts één van de criteria waarop de maatwerkoplossingen zijn afgewogen.</p> <p>Objectief beschouwd worden bij de gekozen oplossing de belangen van indiener in de basis nauwelijks geschaad. Zij raken geen grond kwijt en kunnen op de huidige locatie blijven wonen. Ook wordt de bestaande leefbaarheid op beide percelen maximaal gerespecteerd.</p> <p>De benoemde brief van 7 september 2020 is bij het waterschap bekend. Zij heeft deze dan ook uitgebreid beantwoord op 15 oktober 2020 en de nadelen van oplossing D nogmaals onderbouwd verworpen.</p>	
2.10	<p>Indiener geeft aan dat op bladzijde 63 en verder, nader wordt ingegaan op de maatwerk oplossing bij een ander adres aan de Kanaaldijk (bladzijde 63 en verder) en daar bleek dus wel dat de sloop van de woning mogelijk was en een herbouw achter op het perceel. Dat was ook in het Voorkeursalternatief afgesproken net zoals bij indiener. Er is hier dus sprake van grote mate van rechtsongelijkheid.</p>	<p>Ontwerp Projectplan Waterwet</p>	<p>waterschap Vallei en Veluwe:</p> <p>In de Adviesnota Voorkeursalternatief dijkverbetering IJsseldijk Apeldoorns Kanaal, van 7 december 2017 (pagina 24), staat dat de concrete inpassing van de maatwerklocaties langs het te verbeteren dijktraject geen deel uitmaakt van het Voorkeursalternatief (VKA). Ook staat er dat de keuze voor de uiteindelijke versterkingsoplossing op die locaties in de Planuitwerkingsfase wordt gemaakt. Het Voorkeursalternatief geeft voor de gewenste verbetering van het desbetreffende dijksegment een basisoplossingsrichting aan. Het behelst geen nadere afweging van de concrete verbeteringsmaatregelen aan de IJsseldijk ter plaatse van het perceel van indiener en het perceel waarnaar indiener verwijst.</p>	<p>Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).</p>

	<p>Daarbij geeft indiener aan dat hangende deze procedure er geen inzage werd gegeven in de afwegingsnotitie van de andere maatwerklocatie.</p>		<p>Op de andere maatwerklocatie is gekozen voor een grondoplossing. Dit brengt met zich mee dat de huidige woning daar gesloopt wordt en elders op de bestaande terp herbouwd moet worden. Daar is op deze terp voldoende ruimte voor in tegenstelling tot de terp bij indiener. Bovendien ligt deze andere maatwerklocatie midden in een dijksegment, waarvoor in het Voorkeursalternatief gekozen is voor een grondoplossing. Het ligt dan niet voor de hand om voor de inpassing van dat perceel in de dijkverbetering voor het plaatsen van een damwandconstructie te kiezen. In dat geval worden de kenmerkende zichtlijnen van het bestaande dijktraject onderbroken. Dit heeft onder andere een negatieve uitwerking op de ruimtelijke kwaliteit. Als voor het aanbrengen van een damwandconstructie op de andere maatwerklocatie zou worden gekozen, moeten er veel aanvullende maatregelen op het perceel worden getroffen om tot een verantwoorde veiligheidsoplossing te kunnen komen. Deze maatregelen zouden na voltooiing van de dijkverbetering een zodanig ingrijpend effect op het uiterlijk en aanzien van de toekomstige waterkering hebben, dat het eindresultaat daarvan zich niet verdraagt met het belangrijkste en meest doorslaggevende criterium uit het Ruimtelijk Kwaliteitskader. Dit betreft het uitgangspunt dat de huidige fysieke herkenbaarheid van de waterkering als landschapselement in de toekomst zo goed mogelijk behouden moet blijven.</p> <p>Het herkenbaarheidsaspect kan voor de locatie van indiener niet leiden tot de realisatie van een grondoplossing, omdat dit perceel zich aan het einde van dijksegment 2 bevindt. En, gelet op de al aanwezige damwandconstructie ten zuiden van het perceel van indiener, ligt het juist voor de hand om deze bestaande voorziening langs het Apeldoorns Kanaal door te trekken tot aan De Belt.</p> <p>Over het verzoek om de Afwegingsnotitie van de andere maatwerklocatie in afschrift te sturen het volgende: de start van de</p>	
--	---	--	---	--

			periode van inzage van het ontwerp-projectplan Waterwet is het formele moment waarop alle informatie openbaar wordt.	
2.12	<p>Indiener heeft het plan van indiener op eigen kosten laten uitwerken door een extern bureau. Het is een ruimtelijke onderbouwing voor de gewenste ontwikkeling van de woningen van indiener. Er is immers ruimte genoeg en de afstand tot de IJssel is ruim 2 kilometer. De uitbreiding naar achteren is slechts 15 meter. De conclusie is dat dit plan niet in strijd is met de uitgangspunten van dit projectplan, die genoemd zijn op bladzijde 60 van het ontwerpplan. Dit plan past ook in het Ruimtelijk Kwaliteitskader.</p>	Ontwerp Projectplan Waterwet	<p>waterschap Vallei en Veluwe, provincie Gelderland, Rijkswaterstaat:</p> <p>Het plan dat door indiener is opgesteld, staat los van het technische plan van de dijkverbetering zoals dit in het ontwerp Projectplan Waterwet is beschreven. In de nadere uitwerking van het Voorkeursalternatief en de maatwerklocaties hebben de Alliantie en het waterschap de belangen van indiener meegenomen. Ook is gekeken naar de mogelijkheden om te blijven wonen op de locatie.</p> <p>Door uitbreiding van de terp vindt ruimtebeslag plaats in het Vogelrichtlijngebied. Ook is er verlies aan gebied dat geschikt is te maken voor de kwartelkoning, waardoor significant negatieve effecten kunnen optreden. Voor projecten in Natura 2000-gebied waarvan significant negatieve effecten niet op voorhand zijn uit te sluiten, moeten alternatieven worden onderzocht. Als er een alternatief voorhanden is waarbij geen ruimtebeslag plaatsvindt in het Natura 2000-gebied, dwingt de Europese regelgeving om dat alternatief te kiezen.</p>	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).
2.13	<p>Indiener vindt het argument van het waterschap/de Alliantie vergezocht, dat het plan van indiener een vermindering oplevert van ruimte voor waterafvoer van de IJssel waardoor compensatie vereist is. Indiener wees al op de uitgestrekte uiterwaarden en dat de IJssel op ruim 2 kilometer afstand ligt. Het gaat hier echt om een zeer</p>	Ontwerp Projectplan Waterwet	<p>waterschap Vallei en Veluwe, Rijkswaterstaat:</p> <p>Het plan dat door indiener is opgesteld, staat los van het technische plan van de dijkverbetering zoals dit in het ontwerp Projectplan Waterwet is beschreven. In de nadere uitwerking van het Voorkeursalternatief en de maatwerklocaties hebben de Alliantie en het waterschap de belangen van indiener meegenomen. Ook is gekeken naar de mogelijkheden om te blijven wonen op de locatie. De vermindering van ruimte voor afvoer van water van de IJssel is beoordeeld op basis van vigerende wet- en regelgeving, die is opgenomen en toegelicht in de afwegingsnotitie voor deze maatwerklocatie.</p>	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).

	geringe uitbreiding van de percelen van indiener in verhouding tot de grote ruimte achter deze percelen.			
2.14	<p>Indiener beargumenteert dat het plan van indiener juist zeer voordelig is voor het waterschap. Hierdoor komt er meer ruimte voor de dijkverbetering en voor het beheer en onderhoud. Het waterschap en de gemeente Heerde moeten het onderhoud van de dijk doen. Zij geven aan het onderhoud slechts twee keer per jaar op zich te nemen, maar zij doen dit trapsgewijs in verband met de natuur. Met het plan van indiener is dit probleem ook opgelost. Voor nu en ook voor in de toekomst. Want stel dat de dijk in de toekomst weer verhoogd moet worden, dan moeten de woningen zeker verwijderd worden. Vandaar dat het voor het waterschap veel goedkoper is om nu over te gaan tot een realisering c.q. goedkeuring van het plan van indiener. Dit plan zorgt er dus voor dat de verbeterde waterkering zijn primaire functie goed kan</p>	<p>Ontwerp Projectplan Waterwet</p>	<p>waterschap Vallei en Veluwe:</p> <p>Goed dat indiener met het waterschap meedenkt, alleen verschillen indiener en waterschap hierover van inzicht. Ook met het plan van het waterschap is sprake van een doelmatige en toekomstgerichte dijkverbetering.</p> <p>Beheerbaarheid en uitbreidbaarheid zijn aspecten die zijn meegewogen in de afweging voor de locatie van indiener.</p> <p>Tijdens de verkenning en planuitwerking is gekeken naar mogelijke meekoppelkansen: zogenoemde initiatieven van bewoners of andere organisaties, die bij de dijkverbetering kunnen aanhaken. Belangrijke voorwaarde daarbij is dat de initiatiefnemer van de meekoppelkans verantwoordelijk is voor de inpassing ervan bij de dijkverbetering. Vanuit de verkenning is bekend dat een deel van de bewoners langs dit dijktraject wens heeft voor het scheiden van verkeersstromen op de dijk vanwege de verkeersveiligheid. De weg- en dijkbeheerder(s) zijn van mening dat een vrij liggend fiets- of wandelpad de verkeersveiligheid niet ten goede komt. Bij het ontwikkelen en afwegen van alternatieven is de ruimte voor verschillende weggebruikers op de Kanaaldijk meegenomen, zoals bij het alternatief <i>Bredere kruin met damwand</i>. Dit alternatief is om andere redenen afgefallen (Adviesnota VKA, 7 december 2017).</p>	<p>Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).</p>

Nota van Antwoord Verbetering IJsseldijk Apeldoorns kanaal

	<p>vervullen. Namelijk het keren van hoog water. De kering is na uitvoering van het plan van indiener ook goed bereikbaar voor inspecties en beheer en onderhoud. De openbare weg kan daar verbreed worden, want deze is daar nu te smal en verkeersonveilig. Uiteindelijk is dit ook voor het waterschap een 'meekoppelkans' (zie blz. 59 bovenaan).</p>			
2.16	<p>Indiener geeft aan dat wat over de hoogteligging van het perceel op pagina 16 staat vermeld niet juist is. Hier staat dat de woningen nagenoeg gelijk liggen aan het dijkniveau, terwijl hier volgens indiener sprake is van een hoogteverschil van circa 1,6 meter. Doordat de dijk wordt verhoogd, worden de nadelen voor indiener ook groter.</p>	<p>Ontwerp Projectplan Waterwet</p>	<p>waterschap Vallei en Veluwe:</p> <p>Het is juist dat het hoogteverschil tussen de kruin van de dijk en het erf (zijnde de terp) niet op hetzelfde niveau ligt. Het hoogteverschil tussen de kruin van de dijk en de voorgevel van de woning is circa 1 meter. Verder naar achteren op het perceel is het verschil nog iets groter (circa 1,5 meter). De benodigde ophoging van de dijk ter plaatse bedraagt maximaal 10 centimeter. De opritten en het talud worden hierop aangepast.</p>	<p>Deze zienswijze geeft aanleiding tot aanpassing van het Projectplan Waterwet of ontwerpbesluit(en). Het onderschrift bij figuur 2.8 op pagina 16 zal worden gewijzigd in: <i>Woning aan Kanaaldijk met erf op een terp, circa 1 tot 1,5 meter lager dan de kruin van de dijk.</i></p>
2.17	<p>Indiener merkt op dat op pagina 62 bij bullit 1 melding wordt gemaakt van complicerende beperkingen voor de bewoners door de beperkingen van de Keur.</p>	<p>Ontwerp Projectplan Waterwet</p>	<p>waterschap Vallei en Veluwe:</p> <p>Met de opmerking bij deze bullit is beoogd het nadeel weer te geven van een oplossing, waarbij een woning op de dijk geplaatst wordt. Bij een oplossing zoals door indiener is voorgesteld, speelt</p>	<p>Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).</p>

Nota van Antwoord Verbetering IJsseldijk Apeldoorns kanaal

	Indiener is van mening dat dit ook bij de oplossing van het waterschap zo blijft, maar niet bij de oplossing van indiener.		dit niet. Dit speelt ook niet bij het ontwerp, zoals weergegeven in het ontwerp Projectplan Waterwet.	
2.18	Indiener heeft vernomen dat er wellicht een fiets- c.q. wandelpad over de dijk wordt aangelegd.	Ontwerp Projectplan Waterwet	waterschap Vallei en Veluwe: In het ontwerp is geen sprake van de aanleg van een fiets- en/of wandelpad over de dijk. Alleen in segment 5 wordt het bestaande fietspad 'meeverplaatst' met de dijk.	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).
2.22	Indiener merkt op dat een 'soortgelijk plan' als door indiener is gewenst wel mogelijk is op een ander adres aan de Kanaaldijk. Indiener is van mening dat hierdoor sprake is van rechtsongelijkheid en dat het plan in strijd is met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur waaronder het fairplay beginsel, rechtszekerheidsbeginsel en het vertrouwensbeginsel.	Ontwerp Projectplan Waterwet	waterschap Vallei en Veluwe: De kenmerkende verschillen tussen de maatwerklocaties van indiener en de andere bedoelde locatie aan de Kanaaldijk zijn door het waterschap toegelicht in zijn brief van 15 oktober 2020. Op de andere locatie is gekozen voor een grondoplossing. Dit brengt met zich mee dat de huidige woning daar gesloopt wordt en elders op de bestaande terp herbouwd moet worden. Daarvoor is op deze locatie voldoende ruimte beschikbaar, wat bij de locatie van indiener niet het geval is. Bovendien ligt de andere maatwerklocatie midden in een dijksegment waarvoor in het Voorkeursalternatief gekozen is voor een grondoplossing. Het ligt dan niet voor de hand om voor de inpassing van de dijkverbetering op die andere locatie te kiezen voor plaatsing van een damwandconstructie. In dat geval worden de kenmerkende zichtlijnen van het bestaande dijktraject onderbroken. Dit heeft onder andere een negatieve uitwerking op de ruimtelijke kwaliteit. Als voor het aanbrengen van een damwandconstructie op de andere locatie zou worden gekozen, moeten er veel aanvullende maatregelen op het perceel worden getroffen om tot een verantwoorde veiligheidsoplossing te kunnen komen. Deze maatregelen zouden na voltooiing van de dijkverbetering een zodanig ingrijpend effect op het uiterlijk en aanzien van de toekomstige waterkering hebben, dat het eindresultaat daarvan zich niet verdraagt met het belangrijkste en	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).

			<p>meest doorslaggevende criterium uit het Ruimtelijk Kwaliteitskader. Dit betreft het uitgangspunt dat de huidige fysieke herkenbaarheid van de waterkering als landschapselement in de toekomst zo goed mogelijk behouden moet blijven. Het herkenbaarheidsaspect kan voor de maatwerklocatie van indiener echter niet leiden tot het realiseren van een grondoplossing, omdat deze beide percelen zich aan het einde van dijksegment 2 bevinden. Gelet op de reeds aanwezige damwandconstructie ten zuiden van de locatie van indiener ligt het juist voor de hand om deze bestaande voorziening langs het Apeldoorns Kanaal door te trekken tot aan De Belt. Deze kenmerkende verschillen tussen beide maatwerklocaties rechtvaardigen een verschillende benadering voor het verwezenlijken van de dijkverbetering. Dit leidt niet tot rechtsongelijkheid, omdat het gelijkheidsbeginsel niet alleen inhoudt dat gelijke gevallen gelijk moeten worden behandeld. Zo moeten verschillende gevallen verschillend behandeld worden naar de mate waarin zij onderling van elkaar verschillen. De maatwerklocaties van indiener en de andere locatie worden daarnaast ook gelijk behandeld in die zin, dat een ophoging en uitbreiding van de woonterp op beide locaties niet aan de orde is. Voor beide maatwerklocaties is aan het realiseren van een damwandconstructie bovendien het grote voordeel verbonden dat alle bestaande woningen, opstallen, tuinen en erven volledig gespaard blijven. Het fairplay beginsel is opgenomen in artikel 2:4 van de Algemene wet bestuursrecht. Dit houdt in dat het waterschap zonder vooringenomenheid en partijdigheid besluiten neemt. De definitieve afweging voor de maatwerklocatie van indiener is weliswaar opgesteld en geadviseerd door de Alliantie, maar gemotiveerd overgenomen door het college van dijkgraaf en heemraden. Deze gang van zaken is niet in strijd met het fairplay beginsel. De motivering voor de uiteenlopende definitieve keuzes voor het dijkontwerp ter plaatse van de maatwerklocaties is helder onderbouwd en steekhoudend gemotiveerd. Van rechtsonzekerheid of willekeur is geen sprake.</p>	
--	--	--	--	--

Nota van Antwoord Verbetering IJsseldijk Apeldoorns kanaal

			De belofte dat de bewoners na afronding van de werkzaamheden in het kader van de dijkverbetering op de huidige locatie in de bestaande woningen kunnen blijven wonen, wordt nagekomen. Van handelen in strijd met het vertrouwensbeginsel is in de gegeven omstandigheden dan ook geen sprake.	
2.15	Indiener stemt niet in met de gekozen oplossing door het waterschap en het projectplan dient dan ook aangepast te worden.	Ontwerp Projectplan Waterwet	waterschap Vallei en Veluwe: Het geldt voor alle bewoners dat deze niet persoonlijk hoeven in te stemmen met het Voorkeursalternatief. Belangen en wensen van bewoners zijn wel meegenomen in de afweging van de gekozen hoofdoplossing.	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en)
2.24	Indiener verzoekt de provincie het plan van indiener nader te laten uitwerken met inachtneming van de deskundigheid die bij de provincie aanwezig is.	Ontwerp Projectplan Waterwet	provincie Gelderland: In de procedure voor het Projectplan Waterwet heeft de provincie niet de taak om alternatieve plannen te beoordelen en/of uit te werken. Ook behoort het niet tot de taken om deze alternatieve plannen af te wegen tegen het plan, zoals dat is opgesteld door het waterschap. Het waterschap is als waterbeheerder bevoegd gezag over de dijk en doorloopt een nauwkeurig proces om tot een gedegen dijkontwerp te komen. Nadat het Algemeen Bestuur van het waterschap het Projectplan Waterwet vaststelt, wordt dit ter goedkeuring aangeboden bij de provincie. In het kader van de goedkeuringsbesluit kijkt de provincie onder andere naar inhoud, het juridisch proces en het participatieproces met de omgeving. Ook beoordeelt de provincie de onderliggende rapporten van het Projectplan Waterwet. Goedkeuring kan slechts worden onthouden als er sprake is van strijd met het algemeen belang of strijd met het recht. De provincie heeft een toetsende bevoegdheid op het plan van het waterschap.	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).
3.0	Indiener geeft aan dat indiener niet heeft ingestemd met het Voorkeursalternatief, dat deels een grondoplossing en deels een	Ontwerp Projectplan Waterwet	waterschap Vallei en Veluwe: Het waterschap waardeert alle inbreng van bewoners. Belangen en wensen van bewoners zijn ook meegenomen in de afweging van de	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan

Nota van Antwoord Verbetering IJsseldijk Apeldoorns kanaal

	damwandconstructie behelst. De uitvoering in grond zorgt ervoor dat de dijk deels in de tuin van indiener komt te liggen.		<p>gekozen hoofdoplossing. Het geldt voor alle bewoners dat ze niet persoonlijk instemmen met het Voorkeursalternatief.</p> <p>Het doel van de beslissing om het Voorkeursalternatief vast te stellen, is om binnen de vooraf bepaalde projectscope op hoofdlijnen een oplossing vast te leggen voor de waterveiligheids- en inpassingsopgaven. Die benadering sluit echter niet uit dat in de Planuitwerkingsfase voor de concrete inpassing van individuele percelen alsnog onderbouwd voor een andere oplossing dan de grondvariant gekozen kan worden. Het Voorkeursalternatief is een politiek-bestuurlijke beslissing die het sluitstuk vormt van de Verkenningfase van het project. Met de vaststelling van het voorkeursalternatief is groen licht gegeven om de voorgenomen maatregelen verder uit te werken en te detailleren in de Planuitwerkingsfase.</p>	Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).
3.6	Indiener geeft aan dat het argument om bewoners geen bescherming te bieden tegen hoogwater, vermindering van de waterbergingscapaciteit is. Het komt op indiener raar over dat een eind verderop de hele dijk verlegd wordt om een hoogspanningsmast heen ten koste van waterbergingscapaciteit.	Ontwerp Projectplan Waterwet	<p>waterschap Vallei en Veluwe:</p> <p>In de Verkenningfase is voor dijksegment 5 gekeken naar een oplossing om de hoogspanningsmast en dijk met elkaar te integreren. Hierbij komt de mast op de huidige locatie op een verhoging te staan. De kosten van een dergelijke verhoging zijn dermate hoog, dat dit geen reële optie is. De hoogspanningsmast betreft een hoekmast op een kritieke locatie. Bij buitenbedrijfstelling moeten diverse noodlijnen gelegd worden. In het ontwerp is de nieuwe waterkering weergegeven die met een boog om de mast heen gaat. Deze lijn is gekozen uit de overweging om de maatschappelijke kosten en de impact op de rivier zo beperkt mogelijk te houden.</p> <p>De toetsing van de toelaatbaarheid van vermindering van waterbergingscapaciteit vindt plaats door de Handreiking Beleidslijn Grote Rivieren (Rijkswaterstaat). Een dijkverbetering is een riviergebonden activiteit die toelaatbaar is.</p>	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).
3.7	Indiener geeft aan dat voor de hoogspanningsleiding aan	Ontwerp Projectplan Waterwet	waterschap Vallei en Veluwe:	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot

	<p>de andere kant van het kanaal een onderzoek loopt om deze ondergronds te maken. Kan hier geen werk met werk gemaakt worden? Indiener is van mening dat indiener hierop ook geen antwoord heeft gekregen.</p>		<p>De verkabeling van 't Veen was bij het vaststellen van het Voorkeursalternatief nog een toekomstig project. Het was nog onvoldoende concreet om in het ontwerp rekening mee te houden. Op dit moment wordt door TenneT/Qirion gewerkt aan het basisontwerp. Dat neemt naar verwachting heel 2021 nog in beslag. De verwachting is dat de mast nabij de dijk in zijn huidige vorm blijft staan.</p> <p>In de fase van het haalbaarheidsonderzoek is overwogen om vanaf het verdeelstation de leidingen onder de grond te brengen. Dan zouden in het gunstigste geval (althans, vanuit zichtbeleving en mogelijk natuurwaarde) de masten vanaf het verdeelstation tot aan 't Veen kunnen verdwijnen. Dat kan om twee redenen niet: 1) om onder het kanaal door te gaan, moeten de leidingen op een grote diepte worden aangelegd. Daardoor komt er te veel warmteontwikkeling vrij, waardoor de continuïteit van levering te veel risico loopt, 2) het vraagt dermate hoge extra investeringen die voor het grootste deel bij de gemeente landen, omdat deze masten buiten het door de minister aangewezen gebied vallen. Deze kosten zijn door de gemeente niet te dragen.</p> <p>Bij het waterschap is niet bekend dat deze vraag is gesteld is. Deze is niet terug te vinden in de verslagen.</p>	<p>aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).</p>
3.9	<p>Indiener geeft aan dat 'daar' een terp voor de dijk ligt die de dijk beschermt tegen veiligheidsrisico's. Volgens indiener is er dus geen noodzaak om de dijk daar te verhogen. Indiener geeft aan dat de terp de dijk beschermt tegen risico's van piping en afschuiving, maar geen bijdrage levert aan de hoogte. Dit omdat de terp</p>	<p>Ontwerp Projectplan Waterwet</p>	<p>waterschap Vallei en Veluwe:</p> <p>De huidige dijk ter plaatse van <woning indiener> is volgens de geldende wet- en regelgeving afgekeurd op de volgende mechanismes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • binnenwaartse macrostabiliteit - de damwand langs het Apeldoorns Kanaal voldoet niet; • piping - er is een tekort aan kwelweglengte; • hoogte - de dijk is niet hoog genoeg. <p>Het faalmechanisme dat leidend is voor de ligging van de nieuwe dijk is binnenwaartse macrostabiliteit. Bij het bepalen van het</p>	<p>Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).</p>

	<p>lager ligt dan de kruin van de huidige dijk.</p>		<p>Voorkeursalternatief is de afweging gemaakt tussen een constructieve oplossing of een grondoplossing.</p> <p>In het Voorkeursalternatief is ervoor gekozen om de dijk door een grondoplossing weer op het gewenste veiligheidsniveau te brengen. Hierbij wordt een nieuwe dijk aan de buitenzijde van de bestaande dijk aangelegd. Voor de afgekeurde mechanismes betekent dit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • binnenwaartse stabiliteit: de nieuwe dijk wordt op enige afstand van de bestaande dijk gelegd. Hierdoor leidt instabiliteit aan de binnenzijde (langs kanaal) niet tot het bezwijken van de dijk; • piping: door de dijk buitendijks te verleggen, neemt de kwelweglengte automatische toe waardoor deze voldoet; • hoogte: de nieuwe dijk wordt hoger aangelegd zodat deze voldoet. <p>Het effect van de buitendijkse terp leidt niet tot een ander ontwerp, aangezien het geen effect heeft op onder andere binnenwaartse stabiliteit (welk mechanisme leidend is voor de ligging van de dijk).</p> <p>Dit is ook nader toegelicht in de memo van 9 april 2020 aan indiener. Een nadere mondelinge uitleg hierop is door indiener geweigerd.</p>	
3.10	<p>Indiener geeft aan dat het aanvechten op technische punten normaal gesproken inderdaad via een contra-expertise plaatsvindt.</p> <p>Indiener is van mening dat het veiligheidsrisico van piping ter plaatse van <woonadres indiener> slecht is onderbouwd. In de berekeningen gaat men namelijk uit van de situatie,</p>	<p>Ontwerp Projectplan Waterwet</p>	<p>waterschap Vallei en Veluwe:</p> <p>Piping is een complex mechanisme. Belangrijk uitgangspunt is het verval dat over de dijk staat. Dit is het verschil tussen de hoogte van het water aan de rivierzijde en de waterstand aan de binnenzijde (in dit geval het kanaalpeil). De waterstand is aan de buitenzijde overal gelijk. Zowel ter plaatse van de terp als ter plaatse van de omliggende uiterwaard. Dat de waterdiepte ter plaatse van de terp geringer is, heeft nagenoeg geen effect op het mechanisme piping.</p> <p>Voor de schematisatie van de bodemopbouw moeten aannames worden gedaan. De bodem is immers slechts exact bekend ter</p>	<p>Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).</p>

	<p>zoals die naast de terp is. Dat betekent dat daar een hogere kolom waterdruk staat, waardoor er meer waterdruk is naast de terp. Daarnaast gaat de berekening uit van een groot aantal aannames: <i>'Uit de resultaten van het uitgevoerd geotechnisch onderzoek blijkt dat de kern van de dijk vaak zandig is, maar kleilagen komen ook veelvuldig in of direct onder de kern voor. Op voorhand is niet uit te sluiten dat piping kan optreden. In de veiligheidsanalyse is er daarom vanuit gegaan dat de dijk piping gevoelig is' en 'voor alle profielen is evenwel een opbarst- en heaveberekening uitgevoerd voor de situatie dat er een doorlopende kleilaag aanwezig is in het achterland en piping optreedt in de zone tussen de binnenteen en de damwand'. Zie pagina 36 van de 'Veiligheidsanalyse'. Uit de boorstaten in de omgeving van <adres indiener> is geen sprake van kleilagen in de ondergrond. Indiener is van mening dat dus wel heel veel negatieve</i></p>		<p>plaatse van de uitgevoerde onderzoekspunten (sonderingen en boringen). Op basis van het grondonderzoek dat in het gehele projectgebied is uitgevoerd, kan niet uitgesloten worden dat er in dit gebied klei-, veen- of siltlagen voorkomen die onder de dijk doorlopen. Daarom wordt er in de analyses vanuit gegaan dat deze aanwezig zijn. Deze aanname sluit aan bij de normering en het beleid van het waterschap dat zij hanteren in het gehele beheergebied.</p> <p>Het faalmechanisme piping was niet leidend in de ligging van de dijk. Zie hiervoor de toelichting bij 3.9 (bovenstaand).</p>	
--	--	--	---	--

Nota van Antwoord Verbetering IJsseldijk Apeldoorns kanaal

	aannames zijn gedaan, waardoor piping automatisch een probleem wordt. Terwijl piping naar mening van indiener juist een heel complex proces is waarbij aan vele voorwaarden voldaan moet worden om te kunnen ontstaan. Indiener is van mening dat de complexiteit van piping de voorzichtigheid van de dijkbeheerder groter maakt.			
3.11	Indiener geeft aan dat het risico op piping in de veiligheidsanalyse met twee methodes wordt bepaald: Lane (oude methode) en Sellmeijer (nieuwe methode). Het traject dijkvak P5_B voldoet t.a.v. Lane wel aan de norm en volgens Sellmeijer niet. Dit zegt volgens indiener niets over de situatie ter plaatse van <adres indiener> die gelegen is op een terp.	Ontwerp Projectplan Waterwet	<p>waterschap Vallei en Veluwe:</p> <p>In de veiligheidsanalyse en ook in het Definitieve Ontwerp worden twee mogelijke kwelwegen getoetst. Namelijk:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. een kwelweg onder de dijk door, die uittreedt net voor de damwand; 2. een kwelweg onder de dijk door, die vervolgens onder de damwand doorgaat en uittreedt net achter de damwand (kanaalbodem). <p>De eerste wordt uitgerekend met de methode Sellmeijer, aangezien dit een horizontale kwelweg betreft. De tweede wordt uitgerekend met de methode Lane, aangezien hier ook een verticale kwelweg in zit. De slechtste uitkomst is maatgevend voor het faalmechanisme piping.</p> <p>Zie verdere toelichting bij antwoord 3.10 (bovenstaand).</p>	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).
3.13	Indiener geeft aan dat bij <adres indiener> is gekozen voor een grondconstructie	Ontwerp Projectplan Waterwet	waterschap Vallei en Veluwe:	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het

	vanwege landschappelijke inpassing. Naar zijn mening is dit geen grondslag voor onteigening.		De definitieve afwegingen voor de maatwerklocaties Kanaaldijk 1, 3 en 5, gedateerd 7 mei 2020, zijn gebaseerd op de volgende overwegingen. Uitgangspunt voor de dijkverbetering is een oplossing die voldoet aan alle waterveiligheidseisen en die technisch haalbaar en maakbaar is. Dat betekent dat ook alle maatwerkinpassingen hieraan moeten voldoen. Verder is in het dijkontwerp rekening gehouden met het aspect ruimte. Zowel voor de bewoners als voor wat betreft de eisen die voortvloeien uit het Ruimtelijk Kwaliteitskader. Ten derde is voor de beheerfase na de afronding van de dijkverbetering relevant dat de dijk goed beheerbaar is voor het waterschap. De combinatie van deze gezichtspunten is duidelijk veel ruimer dan alleen het onderwerp landschappelijke inpassing. Op grond van artikel 5.14 van de Waterwet kan onteigening in brede zin geschieden ter uitvoering van de in het Projectplan Waterwet opgenomen voorzieningen. De reikwijdte van de wettelijke grondslag voor onteigening is daarmee ruimer dan alleen het fysieke ruimtebeslag, dat nodig is in verband met de waterveiligheidsopgave realiseren.	ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).
3.14	<p>Indiener vond dat dit ontwerp plan alleen maar nadelige gevolgen voor hem heeft en wel de navolgende:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Er zal een grote mate van aantasting van het woongenot gaan plaatsvinden, omdat de dijk hoger wordt en indiener de helft van zijn voortuin kwijtraakt. 2. De dijk heeft een openbare functie. De 	Ontwerp Projectplan Waterwet	<p>waterschap Vallei en Veluwe:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De beoordeling van mate van aantasting van het woongenot is onderdeel van het grondverwervingsproces. 2. De schouwpaden op of langs dijken en watergangen zijn openbaar terrein. De dijken worden niet afgesloten, op eventueel een hek aan het begin van het pad na aangezien dit extra obstakels geeft voor het beheer en onderhoud van de dijkpaden. De kruin van de dijk (bovenkant) wordt voorzien van doorgroei stenen (grasbetonstenen). Hierdoor kunnen onderhoudsmachines de kruin berijden om de dijk te onderhouden. Wandelaars kunnen desgewenst gebruikmaken van dit pad. Bij een aanvraag voor de aanleg van een openbaar fiets- of voetpad (bijvoorbeeld klompenpad) door de gemeente bekijkt het waterschap of hiervoor een 	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).

	<p>vrees bestaat dat op het gedeelte dat indiener moet afstaan een openbaar fiets- of voetpad komt. Daarmee wordt zijn privacy ernstig aangetast.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. De dijk wordt hoger gemaakt. Daardoor wordt de oprit veel steiler met alle nadelige gevolgen van dien en dan met name wateroverlast bij hevige regenval. 4. De beschermingszone vanuit de keur van het waterschap wordt nu meer richting de woning van indiener gelegd met alle beperkingen van dien. 5. Indiener moet een werkstrook gedogen. Onduidelijk is wat er op die werkstrook gaat plaatsvinden en hoe lang de termijn zal zijn. 6. De waardedaling van zijn bezit is aanzienlijk en zal hoe dan ook vergoed moeten worden alsmede immateriële schade. 		<p>vergunning kan worden verleend. Daarbij kijkt het waterschap naar het intensiveren van het gebruik zonder dat de functionaliteit van de dijk in het geding komt. De mate van privacy vormt geen onderdeel van een vergunning.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. De inrit wordt niet steiler gemaakt, omdat deze toegankelijk moet zijn voor diepladers/vrachtwagens voor het onderstation. De oprit wordt juist minder steil dan de bestaande. 4. Zowel in de huidige als in de toekomstige situatie is sprake van een beschermingszone waar geen beplanting mag worden aangebracht, tenzij hiervoor een vergunning en/of ontheffing is verleend. De mogelijkheden voor beplanting zijn weergegeven in de 'Handreiking herbeplanting werkstrook voor bewoners'. Deze is aan indiener verstrekt. 5. Uitgangspunt is dat de werkstrook 10 meter breed is, zodat transport elkaar kan passeren en er ruimte is om grond in depot te zetten. Bij tuinen wordt een aangepaste werkwijze gekozen, zodat de breedte beperkt kan worden tot 5 meter. De bovengrond (teelaarde) van het huidige talud zal opzijgezet worden op de werkstrook. Ook is hier ruimte nodig om materieel op te stellen. De werkzaamheden worden vanaf de teen van de nieuwe dijk uitgevoerd om doorgaand verkeer op de dijk niet te hinderen. Hiermee wordt tevens schade aan de asfaltverharding voorkomen. Tot slot is het gewenst om een buffer aan te houden om schade aan eigendommen op het perceel van indiener te voorkomen. De duur van het gebruik van de werkstrook is afhankelijk van de duur van de werkzaamheden van de dijk. Meer duidelijkheid hierover wordt gegeven in de gesprekken met de rentmeester van het waterschap. 6. De waardedaling van bezit van indiener is onderdeel van het nog lopende grondverwervingsproces. Hiervoor lopen de gesprekken. 	
--	---	--	---	--

Nota van Antwoord Verbetering IJsseldijk Apeldoorns kanaal

3.16	Indiener verzoekt het ontwerpplan niet vast te stellen en op zoek te gaan naar een alternatieve oplossing als men van mening is dat deze dijk versterkt dient te worden.	Ontwerp Projectplan Waterwet	waterschap Vallei en Veluwe: De dijk is afgekeurd, omdat deze niet meer aan de landelijk geldende veiligheidseisen voldoet. De dijk moet daarom worden verbeterd. Niets doen is geen optie. Het is niet mogelijk de bewoners van <adres indiener> buiten de uitvoering van de dijkverbetering IJsseldijk te houden. De dijkverbetering heeft voor de bescherming van het achterland alleen nut als het traject in zijn geheel wordt uitgevoerd. Het waterschap is van mening dat een zorgvuldig proces is doorlopen en een afgewogen en onderbouwd ontwerp is opgesteld. Het waterschap ziet dan ook geen reden om op zoek te gaan naar een alternatieve oplossing.	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).
4.1	Indiener heeft de voorkeur voor het niet, of bij onmogelijkheid, zo weinig mogelijk gebruiken van eigendommen van indiener.	Ontwerp Projectplan Waterwet	waterschap Vallei en Veluwe: Bij indiener is gekozen voor een grondoplossing, die een ruimtebeslag kent op eigendom van indiener. Het ruimtebeslag is daarbij zo beperkt mogelijk gehouden. Dit is een afgewogen en onderbouwd besluit (Adviesnota VKA, 7 december 2017).	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).
4.3	Indiener geeft aan dat er tot op heden geen of voldoende duidelijkheid is gegeven of er voldaan wordt aan navolgende wensen van indiener. - Zo vroeg mogelijke start van het project bij indiener. Het voornaamste argument is privacy. Als de aanpassingen aan de dijk geweest zijn, is de hele voortuin kaal en kijkt iedereen van bovenaf de dijk bij indiener naar	Ontwerp Projectplan Waterwet	waterschap Vallei en Veluwe: Het is bekend dat indiener de wens heeft dat de uitvoering op zijn locatie zo vroeg mogelijk begint. Deze wens is dan ook meegenomen bij het opstellen van de uitvoeringsplanning. Er wordt bekeken of hieraan is te voldoen. Dit antwoord wordt rechtstreeks aan indiener teruggekoppeld.	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).

	<p>binnen. Dit zal voor hen voelen als zeer ongewenst en onveilig. Vandaar de inzet op start in juni 2021, maar het liefst nog eerder, zodat indiener erna meteen met ophoging en beplanting verder kan.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Indiener wil enkele aanpassingen doen aan de tuin. Indiener moet daarmee wachten tot de dijk verzwaard is. <p>Er is aangegeven dat de wens is ingebracht. Na 10 april 2020 heeft indiener hierover niets meer vernomen.</p>			
7.6	<p>Indiener heeft eerder een wens geuit; verhoging en verbreding van de terp. Deze is slechts op hoofdlijnen besproken en dat aan deze wensen niet tegemoet wordt gekomen, is niet of niet volledig met feiten onderbouwd. Indiener verzoekt daarom alsnog om een met feiten onderbouwde reactie op voornoemde wensen. Uiteraard vanuit de fictie dat de benodigde toestemmingen van de diverse instanties gegeven</p>	<p>Ontwerp Projectplan Waterwet</p>	<p>waterschap Vallei en Veluwe:</p> <p>Het verhogen en verbreden van de terp maakt deel uit van de alternatieven, zoals deze in de afwegingsnotitie zijn behandeld. Dit is getoetst aan diverse criteria. Er is gemotiveerd onderbouwd waarom niet voor deze wens is gekozen. De ontwikkeling van de verhoging en verbreding van de terp is afgewogen en binnen de randvoorwaarden en uitgangspunten niet haalbaar bevonden.</p> <p>De uitbreiding van de terp maakt geen deel uit van de dijkverbetering. Daarom is er in financieel opzicht geen belang voor de Alliantie. Het maakt geen onderdeel van zijn werk uit.</p>	<p>Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).</p>

	zijn, zodat deze onderbouwing zich beperkt tot objectieve elementen en waarbij het financiële belang van de aannemer geen doorslaggevende betekenis heeft.			
7.7	Indiener geeft aan dat op pagina 64 van het Projectplan de onjuiste stelling staat dat indiener reeds voor de start van het project het plan zouden hebben opgevat om de terp uit te breiden. Dit is echter geenszins het geval, aangezien er op dat moment geen sprake was van een verkleining van de terp.	Ontwerp Projectplan Waterwet	waterschap Vallei en Veluwe: De stelling is inderdaad ten onrechte en kan worden aangepast in het Projectplan Waterwet.	Deze zienswijze geeft aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet. De opmerking over de uitbreiding van de terp wordt verwijderd in de laatste regel van de eerste alinea op pagina 64.
7.8	Indiener geeft aan dat de beoordeling van de maatwerkoplossing (VIAK-TM-RAP-002) die heeft geleid tot het ontwerp projectplan, typerend lijkt voor de gehanteerde werkwijze. Het projectplan is niet gebaseerd op objectieve criteria, maar vindt zijn basis in een subjectieve beoordeling van alle feiten en omstandigheden die in de beoordeling om te komen tot het projectplan moeten worden betrokken. Ter	Ontwerp Projectplan Waterwet	waterschap Vallei en Veluwe: Er zijn objectieve beoordelingscriteria voor zowel alternatieven (Verkenningfase) als varianten (Planfase) gehanteerd. Deze zijn uitgebreid toegelicht en gemotiveerd in het betreffende document. Ook zijn ze besproken met de betrokken bewoners/indiener. Indiener is voor afronding van de afwegingsnotitie in zomer 2020 gevraagd om een inhoudelijke reactie te geven op de afwegingsnotitie, maar heeft dit niet gedaan. De afweging van oplossingen op elke maatwerklocatie is primair een belangenafweging. Het criterium kosten is slechts één van de criteria waarop de maatwerkoplossingen zijn afgewogen. Mede daarom zijn de kosten van de varianten ook niet nader uitgewerkt.	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).

	<p>nadere onderbouwing van voorgaande wijst indiener op het volgende: Op pagina 27 van het rapport VIAK-TM-RAP-002 wordt een tabel weergegeven waarin door de aannemerscombinatie kort zou zijn samengevat wat de conclusies voor de diverse maatwerkoplossingen zijn. Echter, uit een nadere beschouwing van deze aanpak blijkt dat de logica in de scores ver te zoeken is. Deze doet absoluut geen recht aan de objectiviteit die mag worden verwacht van een dermate belangrijke beoordeling. Ten aanzien van de beoordeling merkt indiener dan ook op:</p> <p>Algemeen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het simpelweg 'scoren' van extra kosten leidt niet tot een juiste uitkomst als de kostenbesparing niet in de beoordeling wordt betrokken. - De beoordeling van kosten dient eveneens 'gescoord' te worden om de omvang van 		<p>De afweging van oplossingen vindt plaats per maatwerklocatie. Daar waar de keuzes aan de orde zijn. Bewust dus niet op projectniveau.</p> <p>Het vertrekpunt is het Voorkeursalternatief. Daar geldt geen afweging meer voor de kosten. De afweging voor de maatwerklocatie vindt plaats op perceelniveau. De risico's zijn per definitie een inschatting; de situaties zijn immers nog niet opgetreden. De inschatting is wel gebaseerd op praktijkervaring, toegepast op deze situatie.</p>	
--	--	--	--	--

	<p>de kosten, bij het maken van een afweging, op de juiste manier te kunnen beoordelen.</p> <p>-</p> <p>De beoordeling van kosten moet op projectniveau plaatsvinden en niet op basis van het individuele geval. Meerwerk en extra kosten dienen, naast de beoordeling per geval, over het gehele project te worden beoordeeld.</p> <p>-</p> <p>De risico-paragraaf is grotendeels gebaseerd op vermoedens, terwijl voor een juiste afweging de feitelijkheden een beslissende rol horen te spelen.</p>			
7.9	<p>Indiener is van mening dat de beoordeling die ten grondslag lag aan het voorliggende projectplan niet juist en onvolledig is.</p> <p>- Voor onderdeel A wordt ten aanzien van bijvoorbeeld het woongenot de misvatting ter tafel gebracht: 'de ruimte op het perceel voor de nieuwe woning wordt kleiner...'. Dit is</p>	Ontwerp Projectplan Waterwet	<p>waterschap Vallei en Veluwe:</p> <p>Aan indiener is eerder om een inhoudelijke reactie op de conceptversie van de afwegingsnotitie gevraagd, maar deze is niet gegeven (voorjaar/zomer 2020).</p> <p>- De beoordeling van de oplossingen vond plaats met relatieve scores. Hiermee zijn de oplossingen onderling vergeleken. Er is zodoende geen gewicht verbonden aan een score -1 voor bijvoorbeeld het woon- en leefgenot bij oplossing A. Wel is ingeschat dat het woon- en leefgenot bij oplossing D nog sterker zou verminderen. Daarom heeft oplossing D score 2- op dit criterium gekregen en oplossing A 1-.</p>	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).

	<p>een vertekend beeld van de werkelijkheid, aangezien de gehele inrichting van het erf opnieuw zal moeten. De vorm van de huidige terp maakt een strook aan de voorzijde benodigd, waardoor de terp korter en daarmee smaller wordt. Het woon- en leefgenot neemt daarom ook meer af dan 'enige verkleining' en de score van -1 is derhalve onjuist en niet voldoende gemotiveerd.</p> <p>- Oplossing C scoort in vergelijking met oplossing A beter en is qua kosten nogal vreemd beoordeeld. Immers, een vergoeding in geld die in geval van oplossing A betaald moet worden voor het verminderde woongenot en de waardedaling van zaak is in dit geval lager. Daar staan dan weliswaar extra kosten tegenover, maar het is niet gezegd</p>		<ul style="list-style-type: none"> - Het waterschap heeft de afweging van oplossingen niet gebaseerd op louter een kostenafweging. De afweging is gebaseerd op meerdere criteria, zoals aangegeven. Na analyse is daarom besloten om per maatwerkoplossing aan te geven of bepaalde kostenposten optreden. Niet de omvang van deze kosten. - De vergunbaarheid van enkele oplossingen is als risico aangemerkt, op basis van de kennis en praktijkervaring met de toepassing van wet- en regelgeving voor vergelijkbare werken in het riviereengebied. De wet- en regelgeving is opgenomen in de uitgeschreven afwegingen voor de maatwerklocatie. In het kader van de afweging is deze besproken met de indiener. Zowel voor het natuur- als het rivierbeheer is de aard van de activiteit van belang: van groot maatschappelijk belang of van individueel belang, riviergebonden of niet. Ook van belang is de vraag of er alternatieve maatregelen voorhanden zijn, waarmee impact op de uiterwaarden valt te vermijden. Deze alternatieven zijn voorhanden. De vergroting van de terp zelf kent geen groot maatschappelijk belang en is ook niet riviergebonden. Daarmee is het risico groot dat oplossingen B en C niet vergunbaar zijn. De mogelijkheden voor compensatie verminderen dit risico niet, omdat de oplossingen met vergroting van de terp (met of zonder compensatie) op zichzelf al niet passen bij de wet- en regelgeving. Pogingen om deze oplossingen toch te realiseren, zouden moeizaam overleg met bevoegd gezag opleveren. Naar verwachting zonder resultaat en daarmee een vertraging. - Oplossing D levert door de woning op de dijk complicerende beperkingen op. Zowel voor de bewoners (bijvoorbeeld gebruik van het perceel is aan strikte regels van de Keur¹ gebonden) als de dijkbeheerder (de dijk is niet vrij toegankelijk voor beheer, omdat deze deels in gebruik is als woonperceel). Deze 	
--	--	--	--	--

¹ De keur is een verordening met de regels die een waterschap hanteert bij de bescherming van waterkeringen, watergangen en bijbehorende kunstwerken.

	<p>dat de totale financiële last hierdoor toeneemt. De extra eisen die de provincie zou hebben gesteld, zijn niet (voldoende) nader toegelicht en de andere aangeduide risico's zijn onderhevig aan een uiterst subjectief karakter. Een beoordeling van oplossing C is derhalve niet op juiste gronden en op basis van niet toereikende informatie gemaakt. Ook is hierbij op geen enkele wijze rekenschap gegeven aan het feit dat de vergunbaarheid mede afhangt van eventuele compensatiemaatregelen die indiener bereid is te treffen. Of er sprake is van meer vertraging, is maar zeer de vraag en ook dit is niet nader onderbouwd. Daarbij geldt dat niet is gebleken dat de compensatie van milieueffecten complex zou zijn. Er is immers niet nader onderzocht hoe dit moet en kan plaatsvinden en een</p>		<p>oplossing is afgefallen, omdat er betere oplossingen voorhanden zijn.</p> <p>Na afweging is op deze locatie gekozen voor een dijkverbetering conform oplossing A: dijkverbetering met een grondoplossing. Deze keuze is niet gemaakt door een optelling van alle plussen en minnen per oplossing. Het gaat om het algemene beeld dat volgt uit de afweging. Omdat de wens van indiener niet past binnen wet- en regelgeving, komt het ook niet in aanmerking als meekoppelkans.</p>	
--	---	--	--	--

	<p>beoordeling heeft dan ook niet plaatsgevonden. Dat er ten slotte rechtsongelijkheid zou optreden, is een loze kreet. Het begrip 'maatwerk' geeft immers meer dan overtuigend aan dat voor deze specifieke locatie sprake is van een afwijkend complex van feiten en omstandigheden.</p> <p>- Optie B en D brengen met zich mee dat niet in de beoordeling is betrokken wat eventuele oplossingsrichtingen zijn voor (mogelijke) problemen rondom de vergunbaarheid. Zo zal de uitbreiding van een terp allicht wel mogelijk zijn als hiervoor rivier- en natuurcompensatie wordt gepleegd. Aangezien het projectplan (en het werk waarvoor dit dient) zelf zeker ook de nodige impact heeft op de omliggende natuur en waterhuishouding, is hier sprake van een duidelijke 'meekoppelkans'.</p>			
--	--	--	--	--

Nota van Antwoord Verbetering IJsseldijk Apeldoorns kanaal

	<p>- De factor vertraging die bij de beoordeling wordt/is betrokken, getuigt van weinig inhoudelijk opvatting. De vertraging die tot op heden is opgelopen, door omstandigheden die indienen zeker niet zijn aan te rekenen, zal allicht leiden tot het beoordelen van de factor tijd als beperking. Oorzaak en gevolg zijn hier echter niet juist weergegeven.</p>			
--	---	--	--	--

2.6 Uitvoering				
Indiener	Zienswijze	Heeft betrekking op	Reactie bevoegd gezag	Aanpassing Projectplan Waterwet of ontwerpbesluit(en)
4.6	Indiener wil nogmaals uitgelegd krijgen waarom de aanleg niet zonder werkstrook kan plaatsvinden. Dat is nog niet duidelijk. Het achterwege laten van een tijdelijke werkstrook geeft eventueel de mogelijkheid om nieuwe beplanting al eerder aan te brengen om de privacy beter te waarborgen. Uiteraard moet dan ook de vergoeding al zijn betaald om de uit te voeren werkzaamheden te kunnen bekostigen.	Ontwerp Projectplan Waterwet	waterschap Vallei en Veluwe: Uitgangspunt is dat de werkstrook 10 meter breed is, zodat transport elkaar kan passeren en er ruimte is om grond in depot te zetten. Bij tuinen wordt een aangepaste werkwijze gekozen, zodat de breedte beperkt kan worden tot 5 meter. De bovengrond (teelaarde) van het huidige talud zal opzijgezet worden op de werkstrook. Ook is hier ruimte nodig om materieel op te stellen. De werkzaamheden worden vanaf de teen van de nieuwe dijk uitgevoerd om doorgaand verkeer op de dijk niet te hinderen. Hiermee wordt bovendien schade aan de asfaltverharding voorkomen. Tot slot is het gewenst om een buffer aan te houden om schade aan eigendommen op het perceel van indiener te voorkomen.	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).
4.7	Indiener noemt een aantal zaken/workzaamheden die terug moeten komen in de aangepaste situatie, waarbij indiener aangeeft wie welke werkzaamheden zou moeten uitvoeren. Indiener vermeldt onder andere dat het project verantwoordelijk is voor de aanvraag van toestemming bij bevoegde gezagen en dat de aanplant vanaf de	Ontwerp Projectplan Waterwet	waterschap Vallei en Veluwe: Genoemde zaken die bij het grondverwervingsproces thuishoren, worden in de betreffende gesprekken opgepakt. Gelet op de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) wordt dit één op één opgepakt. Het is uitdrukkelijk niet de verantwoordelijkheid van het waterschap om benodigde vergunningen aan te vragen. Aanplant moet voldoen aan de bestaande regelgeving. Specifiek voor dit project is de 'Handreiking herbeplanting werkstrook voor bewoners' opgesteld. Hierin staat waaraan beplanting moet voldoen. Voor de hoogte is	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).

	zijkanten van het erf zo hoog en dicht mogelijk moet zijn.		hier onder andere in opgenomen dat beplanting maximaal 1.80 meter hoog mag zijn in de beschermingszone.	
4.9	Voor indiener is het zeer belangrijk dat de woning van indiener tijdens de werkzaamheden bereikbaar blijft met de fiets (voor onder andere de kinderen) en met de auto. Dit moet gegarandeerd blijven.	Ontwerp Projectplan Waterwet	waterschap Vallei en Veluwe: Op pagina 70 van het Projectplan Waterwet wordt uitgelegd hoe de bereikbaarheid geregeld is. De bereikbaarheid tijdens de uitvoering kan gegarandeerd blijven.	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).
5.4	Bij het erf van indiener is gekozen voor het alternatief 'constructie'. Indiener heeft de voorkeur voor het niet gebruiken van zijn eigendommen. Het is dan ook niet duidelijk waarom ter hoogte van het erf van indiener niet gewerkt wordt met het principe 'werken vanaf de aanpaslocatie'. Dit zou betekenen dat er geen gebruik hoeft te worden gemaakt van de eigendommen van indiener. Als het niet tot de mogelijkheden behoort om buiten de eigendommen van indiener te blijven met de aanpassingen, zal indiener het standpunt innemen van volledige schadeloosstelling op basis van onteigening. <geeft oplossing in de vorm van uitrit>. Ook andere	Ontwerp Projectplan Waterwet	waterschap Vallei en Veluwe: Aangenomen wordt dat met 'werken vanaf de aanpaslocatie' bedoeld wordt 'werken vanaf de dijk'. Er is geen sprake van permanent ruimtebeslag bij indiener. Het gaat hier om tijdelijk ruimtebeslag voor een werkstrook. Uitgangspunt is dat werkzaamheden vanaf de teen van de nieuwe dijk worden uitgevoerd om doorgaand verkeer niet te hinderen. De strook is 10 meter, zodat transport elkaar kan passeren en er ruimte is om grond in depot te zetten. Rechthebbenden van wie het waterschap (tijdelijk) grond nodig heeft voor de uitvoering van de dijkverbetering, hebben recht op een volledige schadeloosstelling als bedoeld in de Ontheigeningswet. Met behulp van erkende rentmeesters en een taxateur bepaalt het waterschap deze schadeloosstelling. Vanaf het najaar van 2020 is het waterschap gestart met de verwerving van de benodigde gronden. Dit resulteerde erin dat alle betrokken partijen een mondelinge en/of een schriftelijke bieding ontvingen. Dit was ten tijde van de officiële beantwoording Nota van Antwoord. De rentmeesters blijven in gesprek met de rechthebbenden, ook als er al een bieding is gedaan.	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).

Nota van Antwoord Verbetering IJsseldijk Apeldoorns kanaal

	gevolgen moeten door het project worden vergoed volgens het gebruikelijke verkeer in dit soort situaties.		In gevallen waarin onverhoopt geen overeenstemming valt te bereiken over de aankoop en/of de tijdelijke ingebruikname van de benodigde gronden, gaat het waterschap ter zekerheid van tijdige uitvoering van het Projectplan Waterwet over tot onteigening van gronden behorend bij de primaire kering en het vestigen van een gedoogplicht voor de tijdelijk benodigde gronden.	
--	---	--	--	--

2.7 Grondzaken en schade				
Indiener	Zienswijze	Heeft betrekking op	Reactie bevoegd gezag	Aanpassing Projectplan Waterwet of ontwerpbesluit(en)
4.4	Indiener neemt het standpunt in van volledige schadeloosstelling op basis van onteigening. Daarnaast moet natuurlijk op een redelijke wijze de ontstane schade aan de tuin en beplanting worden vergoed. Ook zal de schade die ontstaat door het werk in woongenot en wooncomfort moeten worden vergoed (eventuele te constateren waardevermindering van het overblijvende zal bepaald dienen te worden. Voorgesteld wordt om dit in de vorm van een combidossier te behandelen).	Ontwerp Projectplan Waterwet	<p>waterschap Vallei en Veluwe:</p> <p>De door indiener aangegeven waardedaling van bezit is onderdeel van het nog lopende grondverwervingsproces.</p> <p>Namens het waterschap taxeert een taxateur de schade die het gevolg is van de aankoop. Een rentmeester gaat op basis van deze taxatie het gesprek met indiener aan, waarna een bieding en eventuele nadere gesprekken volgen. Bij overeenkomst wordt een koopovereenkomst gesloten. Deze wordt notarieel vastgelegd. Informatie over het proces van grondverwerving is na te lezen in de afgegeven brochure Grondverwerving.</p> <p>Rechthebbenden hebben recht op volledige schadeloosstelling als bedoeld in de Onteigeningswet. Diverse schadecomponenten worden in de gesprekken tussen de gerechtigde of diens adviseur met de rentmeester van het waterschap besproken en zijn onderdeel van de volledige schadeloosstelling.</p> <p>Het waterschap gaat in deze Nota van Antwoord niet in op individuele grondverwervingsdossiers. De schadecomponenten die indiener noemt, worden tussen de gerechtigde en de rentmeester van het waterschap besproken. Hiervoor lopen de gesprekken.</p>	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).
4.5	Indiener stelt zich in beginsel voor dat een schadeloosstelling voor de aanpassing van de tuin wordt gebaseerd op 1) een offerte	Ontwerp Projectplan Waterwet	<p>waterschap Vallei en Veluwe, Rijkswaterstaat:</p> <p>Namens het waterschap taxeert een taxateur de schade die het gevolg is van de aankoop. Een rentmeester zal op basis van</p>	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan

	<p>van de hovenier van indiener voor het aanplanten en herstellen van de plantstrook die wordt geamoveerd ('gesloopt') met vergelijkbaar plantsoen en 2) de eventuele noodzakelijke ophoging met vergoeding voor de hierbij noodzakelijke fysieke grond.</p>		<p>deze taxatie het gesprek met indiener aangaan, waarna een bieding en eventuele nadere gesprekken volgen. Bij overeenkomst wordt een koopovereenkomst gesloten. Deze wordt notarieel vastgelegd. Informatie over het proces van grondverwerving is na te lezen in de afgegeven brochure Grondverwerving.</p> <p>Rechthebbenden hebben recht op volledige schadeloosstelling als bedoeld in de Onteigeningswet. Diverse schadecomponenten worden in de gesprekken tussen de gerechtigde of diens adviseur met de rentmeester van het waterschap besproken en zijn onderdeel van de volledige schadeloosstelling.</p> <p>Aanplant moet voldoen aan de bestaande regelgeving. Specifiek voor dit project is de 'Handreiking herbeplanting werkstrook voor bewoners' opgesteld. Hierin staat waaraan beplanting moet voldoen. De werkwijze rondom herbeplanting is aangegeven en wordt uitgevoerd door de rentmeester.</p>	<p>Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).</p>
<p>4.8 en 5.2</p>	<p>Het is volgens indiener een gemiste kans om het Ontwerp Projectplan Waterwet ter inzage te leggen zonder dat gevolg is gegeven aan eerder gevoerde gesprekken namens de Alliantie en met grondverwerving. In het betreffende gesprek heeft indiener nogmaals in aanvulling op lopende gesprekken met de Alliantie aangegeven hoe indiener over de plannen denkt, welke oplossingsrichtingen zijn toe te passen en welke gevolgen voortkomen uit de</p>	<p>Ontwerp Projectplan Waterwet</p>	<p>waterschap Vallei en Veluwe:</p> <p>De gesprekken met grondverwerving betreffen een apart traject, wat geen onderdeel is van de procedure van het Projectplan Waterwet met de afhandeling van zienswijzen van het ontwerp Projectplan Waterwet. Afhandeling van schade danwel schadebeperkende maatregelen komen in die gesprekken aan de orde.</p> <p>In de zomer van 2019 heeft het waterschap alle bewoners een informatief gesprek aangeboden. Hierin is het proces van grondverwerving toegelicht. Op dat moment moest de planuitwerking nog starten. Informatie over het proces van grondverwerving is opgenomen in de brochure Grondverwerving. Deze is bij elk gesprek afgegeven of toegestuurd bij het verslag.</p> <p>Vanaf zomer/najaar van 2020 is het waterschap begonnen met het proces voor de verwerving van de benodigde gronden.</p>	<p>Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).</p>

	aanpassingen. Het is indiener niet duidelijk welke schadeonderdelen daadwerkelijk wel en niet voor vergoeding in aanmerking zullen komen en in welke mate. Tevens is nog niet duidelijk welke mogelijkheden er zijn om de schade te beperken door eerder met de werkzaamheden te kunnen aanvangen afhankelijk van of er wel of niet een werkstrook noodzakelijk is.		<ul style="list-style-type: none"> - Met alle betrokken bewoners vond een startoverleg met de rentmeester van het waterschap plaats. - In het najaar bepaalde een taxateur namens het waterschap de schade die het gevolg is van de aankoop. - De rentmeester is vervolgens op basis van deze taxatie het gesprek met indiener aangaan, waarna een bieding en eventuele nadere gesprekken volgden. Dit resulteerde erin dat alle betrokken partijen een mondelinge en/of een schriftelijke bieding ontvangen hebben (na afloop van de periode van terinzagelegging van het ontwerp Projectplan Waterwet en de ontwerpbesluiten). 	
4.10 en 5.6	Indiener verzoekt, met verwijzing naar de Wet kosten bestuurlijke voorprocedures, om een vergoeding te voldoen van de door <zaakwaarnemer> gemaakte kosten voor rechtsbijstand in verband met de indiening en de behandeling van deze zienswijze.	Ontwerp Projectplan Waterwet	<p>waterschap Vallei en Veluwe:</p> <p>De Wet kosten bestuurlijke voorprocedures bevat een regeling over de vergoeding van kosten die een belanghebbende maakt in verband met de indiening en behandeling van een bezwaarschrift en administratief beroep.</p> <p>In overeenstemming met artikel 5.6, eerste lid van de Waterwet is op de totstandkoming van het Projectplan Verbetering IJsseldijk Apeldoorns Kanaal de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van toepassing, zoals bedoeld in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. In het kader van die procedure kan geen bezwaarschrift worden ingediend of administratief beroep worden ingesteld. Naar aanleiding van de terinzagelegging van de ontwerpbesluiten kunnen uitsluitend zienswijzen naar voren gebracht worden.</p> <p>In de Wet kosten bestuurlijke voorprocedures is echter niet voorzien in een regeling op grond waarvan indieners van zienswijzen aanspraak kunnen maken op vergoeding van kosten, die gemaakt zijn in het kader van de uniforme openbare</p>	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).

			<p>voorbereidingsprocedure. Om die reden komt het verzoek van indiener niet voor inwilliging in aanmerking.</p> <p>Het waterschap verstrekt conform de informatie in de brochure Grondverwerving een vergoeding voor advieskosten als onderdeel van het grondverwervingsproces. Dit heeft echter betrekking op andere zaken dan het indienen en behandelen van zienswijzen.</p>	
4.11 en 5.7	<p>Indiener stelt een mondelinge toelichting op prijs als wordt besloten om, ondanks deze zienswijze, het projectplan door te voeren zonder aanpassingen of eensluitende toelichting van en met argumenten onderbouwde beslissingen. Dit voordat tot beantwoording van de zienswijzen wordt overgegaan.</p>	<p>Ontwerp Projectplan Waterwet</p>	<p>waterschap Vallei en Veluwe:</p> <p>Het bieden van de door indiener gewenste verdergaande mogelijkheid voor participatie buiten de periode van terinzagelegging maakt geen deel uit van de in de Waterwet voorgeschreven procedure van totstandkoming van het Projectplan Waterwet (zie de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State, 22 april 2020, zaaknummer 201810151/1/R1, ECLI:NL:RVS:2020:1125, rechtsoverweging 9.1).</p> <p>Het staat het waterschap ook niet vrij om dit verzoek te honoreren. Indiener zou in dat geval een niet te rechtvaardigen voorkeursbehandeling krijgen ten opzichte van andere personen en instellingen, die tijdens de periode van terinzagelegging een zienswijze naar voren brachten.</p>	<p>Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).</p>
5.3	<p>Indiener stelt dat geen gevolg geven aan het primaire overleg met indiener tot gevolg heeft dat er geen helderheid wordt verschaft over de werkelijkheid van de grens zoals deze door het waterschap bij de vorige dijkversterking (medio 1990) middels afrastering is neergezet. Indiener gaat ervan uit dat de grond door verjaring al zijn eigendom is</p>	<p>Ontwerp Projectplan Waterwet</p>	<p>waterschap Vallei en Veluwe:</p> <p>Het vraagstuk van verjaring zegt niets over de inhoud van het projectplan en staat daar ook volledig los van. Het verjaringsvraagstuk wordt wel besproken in de gesprekken die plaatsvinden in het kader van het grondverwervingsproces.</p>	<p>Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).</p>

	als hierover eventueel discussie zal ontstaan. Daarnaast wordt verwacht dat bij eventuele verwijdering van de afrastering deze weer op dezelfde plek wordt teruggezet door het project en dat indiener hiervoor geen kosten hoeft te maken.			
5.5	Indiener pacht een stuk grond waar wordt gekozen voor het toepassen van het alternatief 'grond'. Dit heeft tot gevolg dat indiener voor zijn bedrijfsvoering een oppervlakte grond kwijtraakt. Indiener wil deze gecompenseerd krijgen in de vorm van een op een andere plek gelegen oppervlakte grond, die minimaal gelijk of groter is dan de te verliezen oppervlakte. Tevens wil indiener de opgelopen schade vergoed krijgen door het tijdelijk niet kunnen gebruiken van een oppervlakte grond, omdat deze als werkstrook in gebruik zal zijn. Ook zal hier aannemende wijs schade in deze strook ontstaan door structuurbederf die ook gecompenseerd zal moeten worden. Dit kan door de	Ontwerp Projectplan Waterwet	waterschap Vallei en Veluwe: Het waterschap geeft alleen in financiële zin een vergoeding voor grondverlies. Het waterschap is niet gehouden om als compensatie voor de aan te kopen gronden ruilgronden beschikbaar te stellen. Als zich ruilmogelijkheden voordoen, zal het waterschap hier echter wel aan meewerken. Pachters worden als gebruiker en rechthebbende op dezelfde manier behandeld als andere grondeigenaren. Overige schade zoals structuurbederf en dergelijke zijn onderdeel van het grondverwervingsproces.	Deze zienswijze geeft aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet. In paragraaf 7.1 wordt een verduidelijkende tekst opgenomen.

Nota van Antwoord Verbetering IJsseldijk Apeldoorns kanaal

	aanbieding van de compenserende grond die al is aangegeven.			
--	---	--	--	--

2.8 Overig				
Indiener	Zienswijze	Heeft betrekking op	Reactie bevoegd gezag	Aanpassing Projectplan Waterwet of ontwerpbesluit(en)
2.3	Indiener stelt dat door het feit dat het waterschap het project uit handen had gegeven aan de Alliantie van Dijkbouwers (3 aannemers) het voor indiener helaas is mis gegaan.	Ontwerp Projectplan Waterwet	waterschap Vallei en Veluwe: De Alliantie werkt in opdracht van het waterschap de plannen uit en verzorgt de realisatie. Het waterschap blijft altijd eindverantwoordelijk en geeft daarmee het werk niet uit handen.	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).
2.5	Indiener stelt dat bij het waterschap bekend was dat indiener reeds overeenstemming bereikt heeft inzake de aankoop van de benodigde grond achter de percelen van indiener. De gemeente Heerde was ook bereid medewerking te verlenen aan een verplaatsing van het bouwblok.	Ontwerp Projectplan Waterwet	waterschap Vallei en Veluwe: Het is het waterschap bekend dat indiener hiermee bezig was/is en dat mondelinge afstemming heeft plaatsgevonden. Indiener heeft hiervan geen documenten overgelegd. Ook niet van de vermeende toestemming van de gemeente Heerde om het bouwblok te verplaatsen. In relatie tot dit Projectplan Waterwet is dit ook niet relevant, omdat de betreffende woning ongemoeid wordt gelaten.	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).
2.6	Indiener had in een eerder stadium gevraagd om een externe deskundige om de aangepaste plannen te toetsen. Dit verzoek werd afgewezen.	Ontwerp Projectplan Waterwet	waterschap Vallei en Veluwe: In het doorlopen planproces zijn de denkbare opties voor de vormgeving van de veiligheids- en inpassingsopgave op tafel gekomen. Daarna zijn alle mogelijke alternatieven en varianten beoordeeld. In het intensieve en zorgvuldige proces om tot de juiste versterkingsoplossingen te komen, is al voorzien in de noodzakelijke inbreng van expertise op vrijwel elk denkbaar terrein. Niet alleen vanuit de Alliantie, maar ook door de betrokkenheid van	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).

			<p>externe deskundigen die de genomen processtappen hebben gevolgd en de juistheid van de getrokken conclusies hebben onderschreven. Naar de mening van het waterschap is afdoende gemotiveerd waarom het inzetten van een onafhankelijk deskundige geen meerwaarde oplevert. Het waterschap staat nog steeds achter dit besluit.</p>	
2.23	<p>Indiener verzoekt met klem om een diepgravend onderzoek in te stellen naar de opstelling van de Alliantie.</p>	<p>Ontwerp Projectplan Waterwet</p>	<p>provincie Gelderland:</p> <p>De provincie zal geen apart onderzoek instellen op basis van deze procedure. Op dit moment bevindt het Projectplan Waterwet zich nog in een ontwerpfase. De provincie toetst formeel het definitief vastgestelde Projectplan Waterwet aan de volgende toetsingsgronden.</p> <p>De provincie heeft in het Projectplan Waterwet twee taken. De eerste taak is die van coördinerend bevoegd gezag in het geval dat er meerdere vergunningen noodzakelijk zijn om het Projectplan Waterwet uit te voeren. De tweede betreft een goedkeuringsbevoegdheid over het definitieve Projectplan Waterwet.</p> <p>Het definitieve Projectplan Waterwet wordt te zijner tijd door het waterschap ter goedkeuring voorgelegd aan de provincie Gelderland. Bij dit goedkeuringsbesluit wordt de inhoud van het projectplan beoordeeld. Daarnaast bekijkt de provincie of de verschillende fases in het proces tot aan het goedkeuringsbesluit goed zijn doorlopen. Onderdeel hiervan is de participatie en communicatie met de omgeving. Dit doorlopen proces zal getoetst worden aan twee weigeringsgronden. Als sprake is van strijd met het algemeen belang of strijd met het recht kan de provincie besluiten om geen goedkeuring te verlenen aan het Projectplan Waterwet.</p>	<p>Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).</p>
3.8	<p>Indiener wees in gesprekken meerdere malen op diverse</p>	<p>Ontwerp Projectplan Waterwet</p>	<p>waterschap Vallei en Veluwe:</p>	<p>Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot</p>

Nota van Antwoord Verbetering IJsseldijk Apeldoorns kanaal

	<p>kabels van Alliander die in de tuin van indiener liggen zonder dat een zakelijk recht is gevestigd en dus ook in het stuk grond dat het waterschap wenst te verkrijgen. Daarop heeft indiener geen antwoord gehad.</p>		<p>De informatie van indiener over de ligging van diverse kabels in de tuin van indiener is bij het waterschap bekend en wordt ook gebruikt.</p> <p>Op het moment dat het ontwerp voor de dijkverbetering als basis voor het ontwerp Projectplan Waterwet bekend werd, zijn de gesprekken gestart met de kabel- en leidingbeheerders over het eventueel verleggen van de kabels en leidingen in het nieuwe ruimtebeslag van de dijk. Het is aan de kabelbeheerder om dit verder op te pakken. Zij zullen hier antwoord op gaan geven.</p> <p>De exploitanten van kabels en leidingen zijn zelf verantwoordelijk voor het voeren van onderhandelingen met anderen die nodig zijn voor het verleggen en aanpassen van nutsvoorzieningen. Dit valt buiten de maatregelen die op grond van het projectplan getroffen zullen worden ter verbetering van de waterkering. Het waterschap gaat voor het doel 'verleggen van kabels en leidingen' dan ook niet verwerven, onteigenen of een gedoogplicht opleggen.</p>	<p>aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).</p>
3.15	<p>Indiener stelt dat het gelet op het vorenstaande wel duidelijk is dat er toch teveel vragen openstaan en dat een vaststelling van dit ontwerp plan niet mogelijk is.</p>	<p>Ontwerp Projectplan Waterwet</p>	<p>waterschap Vallei en Veluwe:</p> <p>Naar mening van het waterschap zijn alle openstaande vragen beantwoord en is dit geen reden om het plan niet vast te stellen.</p>	<p>Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).</p>
4.0	<p>Indiener heeft er alle begrip voor dat de dijk in het algemeen belang verbeterd moet worden in verband met de aanwezige onveiligheid. Er moet echter wel voldoende rekening worden gehouden met belang van indiener. Gezien de voortgang van de gesprekken en de behandeling van de gestelde</p>	<p>Ontwerp Projectplan Waterwet</p>	<p>waterschap Vallei en Veluwe:</p> <p>Het is het waterschap duidelijk welke belangen er spelen bij indiener en weegt deze ook af.</p> <p>Het waterschap wijst ernaar dat de waardedaling van bezit die indiener aangeeft onderdeel is van het nog lopende grondverwervingsproces.</p>	<p>Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).</p>

	vragen begint er enige twijfel te ontstaan of dit wel voldoende duidelijk is bij de organiserende partijen voor de aanpassing van de dijk.			
7.1	<p>Indiener verzoekt om een nadere onderbouwing van de stelling in het projectplan dat de maatregelen in de Hoenwaard niet van invloed zijn op de maatregelen voor de dijkverbetering. In het projectplan wordt gemeld: 'De maatregelen voor de Hoenwaard zijn niet van invloed op de maatregelen voor de dijkverbetering.'</p> <p>Indiener mist echter op basis waarvan dat mag worden aangenomen. De verbreding van de dijk vindt immers deels plaats in Natura 2000-gebied. Daarmee heeft de dijkverbetering wel degelijk invloed op de ontwikkelingen in de Hoenwaard. Dit geldt eveneens voor het feit dat er compensatie gepleegd moet worden in het kader van de waterafvoer. Niet duidelijk is waar dat gaat plaatsvinden nu van Hoenwaard 2030 de contouren slechts helder zijn. Hoe kan bijvoorbeeld beoordeeld worden of de terp</p>	Ontwerp Projectplan Waterwet	<p>waterschap Vallei en Veluwe en Rijkswaterstaat:</p> <p>Met de opmerking in het ontwerp Projectplan Waterwet dat de maatregelen in de Hoenwaard niet van invloed zijn op de maatregelen voor de dijkverbetering is slechts het volgende bedoeld: de verwezenlijking van de gebiedsopgaven voor de Hoenwaard en de realisatie van de veiligheids- en inpassingsopgaven voor de IJsseldijk Apeldoorns Kanaal vinden plaats binnen de context van twee los van elkaar staande projecten met elk een andere opgave, proces en planning. Met die uitlating is niet beoogd een uitspraak te doen over de invloeden en effecten die indieners al dan niet van de beide projecten zullen ondervinden.</p> <p>Het waterschap ziet geen aanleiding om op voorhand de door indieners gevraagde vrijwaring van schade te geven. Dit omdat de toekomstige ontwikkeling van de Hoenwaard een gebiedsproces is waaraan naast het waterschap ook andere overheidsinstanties deelnemen en in het kader van zowel het gebiedsproces Hoenwaard als de dijkverbetering een zorgvuldig samengesteld pakket aan maatregelen wordt genomen dat gericht is op het voorkomen dan wel wegnemen respectievelijk minimaliseren van schade en nadeel.</p>	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).

Nota van Antwoord Verbetering IJsseldijk Apeldoorns kanaal

	<p>van de woning van indiener voldoende op de hoogte is? Enerzijds moet woning van indiener wijken voor de dijk en herbouwd worden op de terp. Anderzijds is niet duidelijk wat de impact van het aan te leggen ooibos, in het kader van Hoenwaard 2030, tot gevolg heeft.</p> <p>Ook wordt het waterschap verzocht om indiener te vrijwaren van alle schade die het gevolg is van de schade die zal optreden als er toch sprake is van enige invloed.</p>			
7.2	<p>Indiener geeft aan dat op geen enkele manier in het projectplan tot uitdrukking komt op welke wijze de dijkverbetering impact heeft op het project Hattemerpoort, op de enkele opmerking over de FUP's ('Fauna Uittredeplaats') na. De dijk wordt immers verbreed en een deel van deze verbreding gaat ten koste van percelen die liggen binnen de begrenzing van de Hattemerpoort (en Natura 2000). De impact van de</p>	<p>Ontwerp Projectplan Waterwet</p>	<p>waterschap Vallei en Veluwe en provincie Gelderland:</p> <p>Het project Hattemerpoort is afgerond, op de aanleg van een Fauna Uittredeplaats (FUP) na. De dijkverbetering is zelfstandig beoordeeld op de natuurwetgeving. De corridorfunctie van de Hattempoort blijft na realisatie van de dijkverbetering in stand.</p>	<p>Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).</p>

	maatregel komt in de verdere afweging en beoordeling van de gevolgen voor de Hattemerpoort niet aan de orde.			
9.3	<p>Indiener geeft aan dat de Kanaaldijk nu buiten het projectplan is gesitueerd, in tegenstelling tot het voorkeurstracé dat met de bewoners is vastgesteld. Hiertegen maakt indiener bezwaar. De Kanaaldijk, waarvan de verharding slecht is en bovendien te smal is uitgevoerd met schade aan het wegdek als gevolg, moet worden vernieuwd en verbreed conform eerdere presentaties en toezeggingen. De verbreding kan eventueel in de vorm van speciale kantstroken, zoals langs de Werversdijk.</p>	Ontwerp Projectplan Waterwet	<p>waterschap Vallei en Veluwe:</p> <p>De Kanaaldijk is niet buiten het projectplan gehouden. In segment 2 zal vanaf de Kloosterbrug tot De Belt een nieuwe asfaltlaag worden aangebracht om daarmee de dijk te verhogen. Ook wordt op dit traject bermverharding aangebracht in de vorm van zogenaamd bermbeton, vergelijkbaar met de Werversdijk.</p>	Deze zienswijze geeft aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet. Er wordt een nadere toelichting opgenomen over het aanbrengen van bermbeton.
7.5	<p>Indiener stelt dat in hoofdstuk 3.8 melding wordt gemaakt van de inbreng (synergie) van de aannemerscombinatie. Indiener wil weten op welke wijze de door hem geuite wensen, die wellicht meer kosten met zich meebrengen voor de aannemer, op basis van objectieve en niet</p>	Ontwerp Projectplan Waterwet	<p>waterschap Vallei en Veluwe:</p> <p>Kosten zijn weliswaar altijd een criterium geweest waarop oplossingsrichtingen en alternatieven zijn getoetst, maar kosten waren zeker niet altijd van doorslaggevende betekenis. Zie hierover onder andere het ontwerp Projectplan Waterwet en de Adviesnota Voorkeursalternatief met zeefsystematiek.</p> <p>De Alliantie is in de Planuitwerkingsfase gebonden aan de doelstelling van het Hoogwaterbeschermingsprogramma voor een sober en doelmatig ontwerp. In die zin is dan ook geen sprake van</p>	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).

	<p>kostengerelateerde aspecten is beoordeeld. Door de participatie van de aannemerscombinatie aan de Planuitwerkingsfase is er een element aan de toetsingscriteria toegevoegd, namelijk de kosten die voor de aannemerscombinatie komen. Naast het uitgangspunt 'sober en doelmatig' is in de eerdere fasering van de plannen niet medegedeeld dat dit aspect ook meegewogen zou worden. Reden voor voornoemde vraag is dat de aannemerscombinatie zich tot op heden enkel heeft bediend van drogredeneringen waarom de wensen van indiener niet ingewilligd konden worden.</p>		<p>een voor haar meest gunstigste en goedkoopste oplossing. Het budget wordt pas bij start uitvoering vastgelegd.</p> <p>De laatste opmerking wordt niet herkend en laat het waterschap nadrukkelijk voor rekening van indiener. Het waterschap maakte keuzes altijd met onderbouwde redenen.</p>	
7.11	<p>Bij indiener komt het vreemd over dat de enkele verbreding van de terp bij indiener vanuit rivierkundig perspectief (hoofdstuk 6.5) tot significante effecten leidt. Als de gehele dijkverbetering slechts geringe effecten heeft op de waterstand (< 1 mm), dan zal de zeer geringe uitbreiding van de terp door</p>	<p>Ontwerp Projectplan Waterwet</p>	<p>waterschap Vallei en Veluwe, Rijkswaterstaat:</p> <p>Het is begrijpelijk te denken dat een enkele verbreding van een terp van indiener een kleiner effect op de waterstand zal hebben dan de maatregelen als gevolg van de dijkverbetering. Het is dan ook niet zo dat de voorgestelde terputbreiding tot significante effecten leidt. Het verschil zit in de aard van de activiteit. Een dijkverbetering is een riviergebonden activiteit in het kader van de Beleidslijn Grote Rivieren. Een terputbreiding is een niet-riviergebonden activiteit.</p>	<p>Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).</p>

Nota van Antwoord Verbetering IJsseldijk Apeldoorns kanaal

	indiener een nog kleiner effect hebben.			
7.12	Indiener geeft aan dat in het gehele projectplan volgens indiener niet/ niet voldoende aan de orde op welke wijze rekening is gehouden met het woon- en leefgenot van indiener. In het huidige voorstel wordt op geen enkele wijze een waardeoordeel gegeven aan de impact die dit voorstel heeft op het woon- en leefgenot. Vraag is dan ook hoe en tot in hoeverre dit in de beoordeling is betrokken, aangezien het effect van een hogere dijk, een steilere inrit, meer en sneller afstromend water, een smallere terp, een kortere terp en een complete herinrichting van het erf zich verhoudt tot de keuze voor het Voorkeursalternatief.	Ontwerp Projectplan Waterwet	waterschap Vallei en Veluwe: In tabel 6 op pagina 60 van het ontwerp Projectplan Waterwet is aangegeven op welke criteria de diverse maatwerkoplossingen beoordeeld zijn. Hiervan maken bebouwing/leefgenot en bereikbaarheid ook expliciet onderdeel uit. De aspecten die indiener noemt, zijn dan ook meegenomen in de afweging.	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).
7.13	Indiener stelt dat nu het gehele projectplan feitelijk dient ter verbetering van de veiligheid, het wonderlijk is op te merken dat de veiligheid van indiener niet in de beoordeling is betrokken. Het Voorkeursalternatief gaat uit van het bouwen van een woning op het lagere deel	Ontwerp Projectplan Waterwet	waterschap Vallei en Veluwe, Rijkswaterstaat: De dijkverbetering heeft tot doel de waterveiligheid van het binnendijkse gebied te verbeteren. Dit staat aangegeven in het ontwerp Projectplan Waterwet en is nader toegelicht in deze nota onder het thema Nut en noodzaak. In het gebied dat buitendijks ligt, geldt geen wettelijke norm voor bescherming tegen overlast als gevolg van hoogwater. Voor dit deel van het rivierbed geldt dat bewoners en gebruikers van buitendijkse gebieden zelf	Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).

	<p>van de terp en waarbij ophoging en uitbreiding van de terp niet het geval is. Enerzijds wordt gepoogd de dijk te verhogen in het kader van de veiligheid en vervolgens is het uitgangspunt dat indiener op een lager gelegen gedeelte de woning van indiener gaan herbouwen. Dit strookt niet met de intentie van het plan als geheel en geeft daarbij onvoldoende blijk van het toepassen van voldoende en de juiste beoordelingscriteria.</p>		<p>verantwoordelijk zijn voor het risico op waterschade en het treffen van maatregelen om de gevolgen van hoogwater te beperken.</p> <p>De gemiddelde hoogte van het resterende oppervlak van de terp na dijkverbetering is beperkt lager dan de gemiddelde hoogte van de huidige terp. Dit is ook opgemerkt in de afweging van de oplossingen voor deze locatie. De waterveiligheid van de vervangende woning is gelijk aan die van de huidige woning door bij de woning zelf voorzieningen te treffen om het hoogteverschil van de terp op te vangen. Het waterschap adviseert indiener voor de herbouw van de woning zich goed op de hoogte te stellen van de geldende regels voor het buitendijks gebied. Indien gewenst kan het waterschap indiener helpen met de contactgegevens van de betreffende instanties.</p> <p>Het waterschap gaat in deze Nota van Antwoord niet in op individuele grondverwervingsdossiers. De schade die indiener noemt, wordt besproken tussen de gerechtigde en de rentmeester van het waterschap. Hiervoor lopen de gesprekken.</p>	
7.14	<p>Indiener stelt dat de basis voor het projectplan grotendeels wordt gevonden in subjectieve maatstaven waarbij niet voldoende aandacht is geschonken aan de alternatieven die voor <adres indiener> mogelijk zijn. Deze onvolledige onderbouwing geeft daarbij onvoldoende waarborgen om te komen tot een juiste afweging van alle feiten en omstandigheden die voor het Projectplan Waterwet Verbetering IJsseldijk</p>	<p>Ontwerp Projectplan Waterwet</p>	<p>waterschap Vallei en Veluwe:</p> <p>Er zijn objectieve beoordelingscriteria voor zowel alternatieven (verkenningfase) en varianten (Planuitwerkingsfase) gehanteerd. Deze zijn uitgebreid toegelicht en gemotiveerd in de afwegingsnotitie en ontwerp Projectplan Waterwet. Ook zijn deze besproken met de betrokken indiener.</p> <p>Het aspect veiligheid is niet meegewogen omwille van de navolgende reden: buitendijkse gebieden zijn onbeschermd. Rijkswaterstaat is waterbeheerder van de uiterwaarden. Zij hanteren hierbij de Beleidslijn Grote Rivieren. In deze beleidslijn staat het volgende: <i>'In het buitendijks gebied zelf geldt geen wettelijke norm voor bescherming tegen overlast als gevolg van hoogwater. Bewoners en gebruikers van buitendijkse gebieden zijn</i></p>	<p>Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp Projectplan Waterwet of overige ontwerpbesluit(en).</p>

Nota van Antwoord Verbetering IJsseldijk Apeldoorns kanaal

	<p>Apeldoorns Kanaal noodzakelijk zijn. Een deugdelijke motivering ontbreekt. Daarmee ontbreekt ook de grondslag om het projectplan in de huidige vorm vast te stellen. Met name nu blijkt dat aan oplossing C niet voldoende aandacht is geschonken, hierbij niet de juiste en niet de volledige informatie is gebruikt en het aspect veiligheid niet in de beoordeling is betrokken.</p>		<p><i>zelf verantwoordelijk voor het risico op waterschade en het treffen van maatregelen om de gevolgen van hoogwater te beperken.'</i> Er is op deze wijze voldoende aandacht geschonken aan de alternatieven die voor indiener mogelijk zijn. De belangenafweging is volledig en juist geweest.</p>	
--	--	--	--	--

3 Samenvatting wijzigingen

Ontwerpbesluit vergunning Wet natuurbescherming		
Nr. zienswijze	Bladzijde/paragraaf	Wijziging
6.1	Ontwerpbesluit Vergunning Wet natuurbescherming, paragraaf 4.2	In deze paragraaf staat dat er werkstroken van 5 meter breed worden aangelegd om de werkzaamheden uit te voeren. Dit verandert in: 'Standaard is een vlak gelegen werkstrook nodig van 10 meter breed, gerekend vanaf de teen van de toekomstige dijk. Lokaal kan van de standaardbreedte van 10 meter worden afgeweken. Bijvoorbeeld bij woningen en tuinen. Daar wordt een minimumwerkstrook van 5 meter aangehouden.'
6.2	Ontwerpbesluit Vergunning Wet natuurbescherming, paragraaf 4.2.1	In deze paragraaf staat dat er recent een perceel met een oppervlakte van circa 3,5 ha is aangekocht door waterschap Vallei en Veluwe om te verleasen. Gelet op de planning voor de Uitvoeringsfase van het project Verbetering IJsseldijk Apeldoorns Kanaal wordt veranderd dat dit perceel voor de dijkverbetering aan bemesting zal worden onttrokken (verleasen) in de meetjaren 2021 en 2022 en niet in 2022/2023 zoals in het ontwerpbesluit is aangegeven.
6.3	Ontwerpbesluit Vergunning Wet natuurbescherming, bijlage 2, pagina 28	De kaartuitsnede van deeltraject 3 wordt vervangen door een juiste kaart waarop de damwand doorloopt tot aan De Belt.
6.6	Ontwerpbesluit Vergunning Wet natuurbescherming en Ontwerpbesluit Ontheffing Wet natuurbescherming	De kaartuitsneden waarop (onder meer) de aanduiding 'VKA' (Voorkeursalternatief) voorkomt, worden vervangen door aangepaste kaarten waarop dit begrip is verwijderd.
Ontwerpbesluit Ontheffing Wet natuurbescherming		
6.4	Ontwerpbesluit Ontheffing Wet natuurbescherming, pagina 7	In deze paragraaf staat dat er werkstroken van 5 meter breed worden aangelegd om de werkzaamheden uit te voeren. Dit verandert in:

Nota van Antwoord Verbetering IJsseldijk Apeldoorns kanaal

		'Standaard is een vlak gelegen werkstrook nodig van 10 meter breed, gerekend vanaf de teen van de toekomstige dijk. Lokaal kan van de standaardbreedte van 10 meter worden afgeweken. Bijvoorbeeld bij woningen en tuinen. Daar wordt een minimumwerkstrook van 5 meter aangehouden.
6.5	Ontwerpbesluit Ontheffing Wet natuurbescherming, bijlage 2, pagina 14	De kaartuitsnede van deeltraject 3 wordt vervangen door een juiste kaart, waarop de damwand doorloopt tot aan De Belt.
Ontwerpbesluit Projectplan Waterwet		
2.16	Ontwerp Projectplan Waterwet, paragraaf 2.1, figuur 2.8	In het Projectplan Waterwet zal het onderschrift bij figuur 2.8 worden veranderd in: <i>Woning aan Kanaaldijk met erf op een terp, circa 1 tot 1,5 meter lager dan de kruin van de dijk.</i>
5.5	Ontwerp Projectplan Waterwet, paragraaf 7.1	In het Projectplan Waterwet wordt opgenomen dat het waterschap niet gehouden is om compensatie voor de aan te kopen gronden ruilgronden beschikbaar te stellen. Als zich ruilmogelijkheden voordoen, zal het waterschap hier echter wel aan meewerken.
7.7	Ontwerp Projectplan Waterwet, paragraaf 4.4.5	In het Projectplan Waterwet wordt de opmerking over de uitbreiding van de terp verwijderd in de laatste regel van de eerste alinea van paragraaf 4.4.5.
9.3	Ontwerp Projectplan Waterwet, paragraaf 4.2	Er wordt een nadere toelichting opgenomen over het aanbrengen van bermbeton in segment 2.

